

VAJNORSKÉ *novinky*

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

7 - 8/2020
ročník XXVI
—
nepredajné

**Začal sa nový školský rok,
tentoraz netradične
aj s rúškami na tvári**

**Pripomíname si 30. výročie
návštevy Jána Pavla II.**

**Aj na ulici Za humnami
budú mať obyvatelia vodovod**

Občianske združenie Podobienka z Vajnor
a Mestská časť Bratislava-Vajnory

Vás pozývajú na

Vajnorský širáček

prehliadku amatérskych
folklórnych súborov
a ochotníckych divadiel

Program venovaný prvkom zapísaných
do Reprezentatívneho zoznamu
nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska:
Fujara – hudobný nástroj a jeho hudba (2010),
Terčovská muzika (2011),
Tradičné bábkárstvo na Slovensku (2013),
Vajnorský ornament (2016),
Modranská majolika (2017)
Nedeľa:
Premietanie filmových dokumentov o Vajnoroch

7. a 8. november 2020
Dom kultúry Vajnory, Pod lipami 2

DÔLEŽITÉ KONTAKTY

Hlásenie porúch BVS: 0800 121 333

Hlásenie porúch ZSE: 0800 111 567

Hlásenie porúch VO: 02/6381 0151

Hasičská služba: 150, 112

Záchranná služba: 155, 112

Mestská polícia: 159

Havarijná služba: 0123

MIESTNY ÚRAD

Mestská časť Bratislava-Vajnory,
Roľnícka 109, 831 07 Bratislava

Tel. číslo do digitálnej ústredne: 0850 24 25 24

e-mailová adresa: vajnory@vajnory.sk

V čísle sa dočítate

- str. 3 **Milí Vajnoráci, príhovor starostu mestskej časti Bratislava-Vajnory Ing. Michala Vlčeka**
- str. 4 **Návrat do školských lavíc po dlhých prázdninách**
- str. 5 **Svätý otec na Vajnorskom letisku – 30. výročie návštevy Jána Pavla II.**
- str. 6 – 7 **Som šťastná, že žijem práve tu!**
- str. 8 **Vodovod budeme mať aj Za humnami. Konečne!**
- str. 9 **Primátor Vallo vo Vajnoroch**
- str. 10 **Čo sa zmenilo vo Vajnoroch?**
- str. 11 **Ako bude prebiehať vrecový zber triedeného odpadu?**
- str. 13 **Ruku na srdce, príhovor prednostu miestneho úradu Ing. Igora Rašlu**
- str. 14 – 15 **Rekonštrukcia organa v chráme Sedembolestnej Panny Márie vo Vajnoroch**
- str. 16 – 17 **Vajnorské Kultúrne leto**
- str. 17 **Jubilejná sezóna nášho divadelného súboru**
- str. 18 **Záver vajnorského Kultúrneho leta – fotoreportáž**
- str. 19 **Jozef Šimonovič, herec, recitátor**
- str. 20 **Vajnory medzi najúspešnejšími obcami**
- str. 21 **Univerzita tretieho veku Ekonomickej univerzity v Bratislave ukončila akademický rok 2019/2020**
- str. 22 – 23 **Počiatky pôsobnosti nášho dychového orchestra**
- str. 24 **Príbehy Vajnorského ornamentu**
- str. 25 **Filmový dokument o našom výtvarnom unikáte**
- str. 26 **Kultúrne, spoločenské a športové podujatia**
- str. 26 **Pietna spomienka na 76. výročie SNP**
- str. 26 **Pres vajnorské okénko alebo V okne maľované**
- str. 27 **Bikesharing v Bratislave**
- str. 28 **Veľa práce vykonali aj v ZŠ K. Brúderovej**
- str. 29 **Na príchod škôlkárov sa dôkladne pripravili**
- str. 30 **Vajnorskí seniori na výlete**
- str. 30 **Centrum radosti vo Vajnoroch**
- str. 31 **Otázniky nad hádzanárskou prvou ligou 2020/2021**
- str. 32 – 33 **Život FK Vajnory**

STRETNUTIA STAROSTU S OBČANMI

**NAJBLIŽŠIE OSOBNÉ STRETNUTIE STAROSTU S OBČANMI:
7. OKTÓBER 2020 V ČASE OD 16:00 DO 18:00**

VAJNORSKÉ NOVINKY

e-mail: redakcia@vajnory.sk

Internetová adresa:

www.vajnory.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. Vydáva Vajnorská podporná spoločnosť, sídlo: MŮ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava, IČO: 00 304 565. ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MŮ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Vydané 16. 9. 2020, číslo 7–8/2020, ročník XXVI. Šéfredaktor: PhDr. Stanislav Bachleda. Redakčná rada: predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, členovia: Marek Grebeči, Ing. Václav Fekete, Jozef Šimonovič. Tlač: DUBRA, s. r. o., Čajkovského 5, 811 04 Bratislava. Inzeráty: redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Milí Vajnoráci,

nie je žiadnym tajomstvom, že tohtoročné leto sa vyvinulo inak, ako sme začiatkom roka plánovali. Zaradí sa však k letám, na ktoré budeme do konca života spomínať. A hoci to na prvé počutie znie zvláštne, myslím to najmä v dobrom.

Samozrejme, udalosti posledných mesiacov priniesli mnohé problémy, neistoty a riziká, ktoré neustúpili ani v čase prázdnin a dovolení. Ich vážnosť určite nechcem zľahčovať. Ako človek však s úprimnou radosťou sledujem, ako spoločne dokážeme krízu pretaviť na príležitosť, ako sa vieme s väčšinou problémov úspešne popasovať, a ako si z prázdnin, v ktorých sme nesmeli „nikam“ cestovať, odnášame jedny z najkrajších spomienok na spoločne strávené momenty vôbec. Áno, obľúbené zájazdy, dovolenky pri mori, ale aj bežné návštevy príbuzných mimo Slovenska sme si museli odpustiť. Ak nám však čas a rodinný rozpočet dovolili, spravili sme z nevýhody výhodu a spoznávali vlastnú krajinu.

Poznáte to – počas bežného leta sa necháme zlákať exotikou, zmenou vzduchu a prostredia; vravíme si, že po Slovensku môžeme predsa cestovať kedykoľvek. A tak mnohí z nás aj Tatry navštívili naposledy ako deti... Tento rok sme oddychovali bližšie k rodnému domu z donútenia, a často zostali prekvapení, aké krásne miesta vďaka nepriazni okolností objavujeme. Ešte milšie sú zistenia, že oddychnutí a plní zážitkov v kruhu rodiny alebo priateľov zostávame po domácej dovolenke rovnako, ako po ktorejkoľvek programom nabitej exotike.

Nechápte ma zle: určite je krásne a obohacujúce spoznávať svet vo všetkých jeho farbách. Ak si ale túžim z ostatných prázdnin niečo zapamätať, tak iste túto vetu: všade dobre, doma najlepšie. Mnohokrát vyslovená múdrosť, ktorej význam som však dosýta precítil až toto leto – a som za to rád. Je pripomienkou, že hoci je svet plný možností, Slovensko ich má rovnako dostatok.

Vo Vajnoroch sme tiež museli zrušiť obľúbené podujatia ako Vajnorské dožinky a Hody. Zdravie ľudí musí byť na prvom mieste za každých okolností a veľké akcie naďalej zostávajú priveľkým rizikom. Nечceme však podceňovať ani potrebu stre-

Michal Vlček, starosta Vajnor.

távať sa. Kultúrne podujatia sme preto nerušili úplne, zmenili sme však ich formu a vybrali sa cestou častejších, ale menších akcií, ktoré sa zamerali na rôzne publiká. Nedelňé popoludnia patrili hudobníkom či divadlám, piatkové večery zas letnému kinu. Čakanie na film pritom spríjemňoval veselý a pestrý program pre deti – raz milé divadielko, inokedy popletený kúzelník či dokonca návšteva bytostí z rozprávok. Na svoje si tak v bezpečnejšom prostredí prišli naši najmenší, rodiny aj seniori. A po období intenzívnej izolácie sme si každú spoločnú chvíľu a uvoľnenie opatrení cenili opäť o niečo viac.

Naše deti sa už vrátili do školských lavíc, zvitáli sa s kamarátmi aj učiteľmi. Opäť sme privítali prvákov v školách a škôlkach, tešili sa z ich úvodných zážitkov a dobrodružstiev v novom prostredí. Je však isté, že žiaci ani tentokrát nezažijú bežný školský rok. Naopak, spoznajú vyučovanie v atmosfére, ktorú ako ich rodičia a učelia nepoznáme. Bude o to ťažšie poradiť, vžiť sa do ich kože. Stále však dokážeme to najdôležitejšie – byť im oporou, vypočuť si ich a snažiť sa im porozumieť. Prajem si, aby sme nepodceňovali vnímavosť našich detí, či vplyv, aký na deti máme. Povzbudzujeme ich a nezabúdajme, že naozaj

nikto nepotrebuje byť výnimočný vo všetkom. Naše talenty, predispozície a povahy sa rôznia, každý sme však v niečom výnimočný. Je to jeden z dôvodov, prečo sme najsilnejší spolu.

Aj počas jesene však budeme musieť byť pripravení na náhlu zmenu okolností, reagovať flexibilne a nepoľaviť v obozretnosti. Nehovorím o strachu, prosím však o opatrnosť a ohľaduplnosť voči najzraniteľnejším z nás. Držme si palce a starajme sa jeden o druhého. Ako krajina sme doteraz vynikali disciplínou, ktorá chránila naše zdravie aj mnohé pracovné miesta. Keď sa veci vyvíjajú dobrým smerom, je prirodzené, že máme sklon poľaviť v prevencii. Nezaspíme však na vavrínoch a nepodceňujme oprávnenosť bezpečnostných opatrení, ale ani silu obyčajného rúška či dôsledného umývania rúk.

Vajnory: ďakujem, že sme spoločne zvládli ďalšie mesiace veľmi netypického roku. Nepochybne zvládneme aj tie nasledujúce.

Úspešnú jeseň vám praje

Michal Vlček,
starosta

Návrat do školských lavíc *po dlhých prázdninách*

Text: redakcia

Snímky: archív MČ Bratislava-Vajnory

Každý prvý september, alebo dni okolo tohto dátumu mali desiatky rokov veľmi podobné, alebo aspoň príbuzné podoby. Trochu tréma, sem – tam obava v očkách najmenších, sebaistota starších žiakov, kytice, drobné darčeky – to všetko tvorilo viac slávnostnú ako oficiálnu atmosféru začiatku každého školského roka. Tento bol však dosť odlišný od predchádzajúcich. Najmä spoločným znakom – rúškami, aj keď nie u každého z nastupujúcich žiakov, ale drvivá väčšina rodičov sa postavila k tomuto problému zodpovedne.

Vajnory, tak ako každé iné miesto v našej republike, zažilo slávnostnú atmosféru otvorenia nového školského roka. Začalo sa to najprv na Základnej škole Sv. Jána Pavla II., kam školský rok prišiel otvoriť pán starosta Ing. Michal Vlček v sprievode svojej pani zástupkyne Ing. Sone Molnárovej. Privítal ich pán farár Jozef Nádaszký a v triedach veľa detí s rodičmi. Na otázku pána starostu, či sa prváčikom v škole páči, spontánne zavolali – áno. Verme, že im to vydrží.

Cestou do Základnej školy Kataríny Brúderovej sa pozdravil s viacerými rodičmi i žiakmi. Na nádvorí pripravil pán riaditeľ Tibor Král malý záhradný amfiteáter, po štátnej hymne privítal deti, rodičov i zástupcov obecnej správy a nasledovalo pasovanie za žiakov školy. Na prvý pohľad to vyzeralo ako palička, napokon sa z nej vyklubala veľká ceruzka, ktorú pán riaditeľ každému prvákovi – a boli ich tri triedy – zľahka položil na ľavé plece a potom dostal každý žiak darček – knižku od miestneho úradu.

„Je to pre vás veľký deň,“ prihovril sa žiakom v oboch školách pán starosta, „sám si spomínam na prvé hodiny v škole tu vo Vajnoroch. Verím, že sa vám bude s vašimi učiteľmi dobre pracovať a učenie vám bude robiť radosť.“

Slávnostné otvorenie školského roka 2020/2021 vyvrcholilo. Zostáva už len očakávať, ako sa bude žiakom a ich pedagógom dariť.

Svätý otec na Vajnorskom letisku

Text: Ondrej Demo, zakladateľ a prvý dirigent Speváckeho zboru Jána Pavla II.

Spomíname na prvú návštevu pápeža Sv. Jána Pavla II. na Slovensku

V tichosti týchto dní, keď sme sa stali rukojemníkmi pandémie koronavírusu, obraciame pozornosť nielen na udalosti sveta, ale aj domova. Je vhodný čas neružene sa vrátiť k spomienkam na prvú historickú návštevu pápeža Sv. Jána Pavla II. na Slovensku pred tromi desiatkami rokov.

Bezprostredne po nežnej revolúcii v novembri 1989 sa u nás aj duchovný život vracal do normálnych koľají. Zrazu prišla nečakaná správa, akoby z neba, že pápež (dnes už svätý) Ján Pavol II. po návšteve Česka a Moravy navštívi aj Slovensko. Bude to 22. apríla 1990 na Vajnorskom letisku. Správa vyvolala veľkú radosť a nadšenie. Od federálnej čs. vlády v Prahe sme dostali odkaz – pripravte sa! A tak sa, okrem oficiálnych príprav slovenskej vlády v priestore letiska, rozbehli aktivity v celej obci – úprava kostola a jeho okolia i parku pred kostolom. Najnáročnejšia bola realizácia veľkolepej scény na letisku pod organizáciou slovenskej vládnej komisie. Z množstva dreva a stavebného materiálu vyrástla scéna v podobe imponantného oltára s dvojkřížom. V pozadí sa vynímala silueta Malých Karpát.

Nedeľné ráno 22. apríla 1990 dýchalo nedeľkavosťou. Do Vajnôr sa začalo hrnúť množstvo návštevníkov z celého Slovenska, ba aj zo susedných krajín. Prichádzali vlakmi, autobusmi, autami, v skupinách, procesiách, aj jednotlivo. Bolo chladné upršané jarné počasie a návštevníci, zahalení do igelitových pršiplášťov sa náhlili priamo na letisko. Mnohí Vajnorčania ich vítali aspoň jednoduchým občerstvením. V stánkoch po uliciach rozváňalo biele i červené víno, klobásy, párky, pagáčiky a iné domáce dobroty. Dopĺňali ich suveníry s obrázkom a malou profilovou bustou pápeža. Návštevníkov zaujali najmä suveníry s pápežom, dátumom miesta návštevy, ovenčené vajnorskými ornamentami.

Na ploche letiska sa už v koberci zelene belala veľkolepá scéna s oltárom v symbolike slovenského trojvršia, dielo architekta Jozefa Hlinického a jeho kolektívu. V pozadí letiska stála 35 metrov vysoká veža s dvojkřížom, pripravená pre televízne prenosy

do sveta. Pri vstupe usmerňovalo prichádzajúcich do vyhradených políček viac ako tisíc usporiadateľov a tristo bohoslovcov s bielo-žltými páskami na ramenách. Medzi krojovanými skupinami bola i skupina z Vajnôr, ktorú viedol náš vtedajší duchovný otec, farár Stanislav Zvolenský (súčasný Bratislavský arcibiskup, metropolita). Na letisku bola už od rána Vajnorská dychová hudba, striedali sa piesne, spevy, hudba i modlitby návštevníkov. Okrem nej prišlo asi pol stovky dychových kapiel. Spoločne vytvorili veľký dychový orchester pod taktovkou dirigenta a skladateľa Adama Hudeca. V spevoch sa striedali spevácke zborny a skupiny v počte asi 1 000 spevákov, ktorých viedli dirigenti Dušan Bill, Marián Vach a Magdaléna Rovňáková.

Popoludní, akoby na pokyn režiséra „Zhora“, slniečko rozžiarilo celú plochu letiska s približne 800 tisíc návštevníkmi. O 16.20 hod. sa objavili helikoptéry a rozvlnili sa tisíce bielo-žltých mávadiel. Po krátkej chvíli na vyhradenom mieste pristáli a začali z nich vystupovať očakávaní hostia z Vatikánu. Keď sa medzi nimi objavil pápež, zaburácalo letisko potleskom. Pápež po vystúpení z helikoptéry pokľakol a pobožkal slovenskú zem. Z úcty a pokory k národu. V tej chvíli sa rozozvučali zvony na veži Vajnorského kostola, ako aj zvony chrámov na celom Slovensku. Svätý Otec sa pohyboval papamobilom po letisku a žehnal rukou svätca všetkých návštevníkov.

Potom sa zvítal s vládnu delegáciou a po krátkej prestávke sa začala slávnostná svätá omša, ktorú Svätý Otec celebroidal v slovenskom jazyku. Koncelebrantmi boli otcovia biskupi a kňazi z celého Slovenska. V homílii svojím zvučným hlasom pripomenul: „*Nebojte sa! Kráčajte vždy vo svetle pravdy vzkrieseného Krista. Buďte silní v nádeji a láske k Bohu a bližnému!*“ Odozvou bol dlhotrvajúci potlesk. Počas sv. omše sa vytvorila na letisku neobyčajne slávnostná atmosféra ako vyjadrenie úcty námestníkovi Krista na Slovensku. Na záver sv. omše dal pápež požehnanie všetkým a celému Slovensku.

Ján Pavol II. v papamobile s arcibiskupom Jánom Sokolom.
Zdroj: TASR Pavel Neubauer

Po sv. omši posvätil približne dvesto základných kameňov pre nové kostoly z rôznych obcí Slovenska. Očakávali sme, že ich bude svätiť vo vajnorskej mitre, ktorú mu vyšila vtedy 85-ročná Terézia Zemanová. Ale nestalo sa tak. Mitra putovala ako dar do Vatikánu.

Hodno pripomenúť, že celé Vajnory boli výzdobou prepojené až po letisko. V základnej škole sa uskutočnila výstava Sv. Otca (pápeža Jána Pavla II.), ktorú z košickej diecézy sprostredkoval kardinál Jozef Tomko. Dopĺňali ju nádherné sakrálné rúcha, ornáty, štóly, zástavy, oltárne plachty, výšivky, čipky a ornamenty, umelecké diela vajnorských žien.

Odozvou prvej návštevy pápeža na Slovensku boli i viaceré novovzniknuté aktivity Vajnorčanov. Zrodila sa Základná škola s Materskou školou Jána Pavla II., pri nej Klub Titusa Zemana. Pred školou socha pápeža Jána Pavla II., dielo akademického sochára Petra Švaraľa. V priestore pred kostolom dvojkříž z televíznej veže na letisku. Vo farnosti Spevácky zbor Jána Pavla II. a Mládežnícka inštrumentálno-spevácka skupina E.L.F., Okrášľovací folklórny spolok a viaceré publikácie z histórie, života a tradícií Vajnôr. Dopĺňa ich socha blahorečeného dona Titusa Zemana v parku pred kostolom.

Nie je našim cieľom pripomínať ďalšie aktivity. Čas plynie, niekdajšie životné problémy sa stratili, vynorili sa nové, dosiaľ nepoznané. Ale odkaz pápeža, **Zachovajte si svoje vzácne tradície a dedičstvo viery**, zostáva živý v srdciach ľudí aj v podpise, pápež **Ján Pavol II. vo farskej a v obecnej kronike**, s dátumom návštevy Slovenska.

Som šťastná, že žijem práve tu!

*Hovoríme s jubilujúcou vicestarostkou Vajnor,
pani Soňou Molnárovou*

Zhovárал sa: Igor Roy

Snímka: Archív MČ Bratislava-Vajnory

Pani Soňa Molnárová patrí bezpochyby k najznámejším osobnostiam našej mestskej časti, o čom svedčí aj jej znovuzvolenie do miestneho zastupiteľstva v posledných komunálnych voľbách. Ako jediná nezávislá poslankyňa sa do nášho zastupiteľstva prebojovala s vysokým počtom hlasov už v prvých slobodných voľbách v roku 1990. Odvtedy, s výnimkou jedného volebného obdobia (2002 – 2006), pôsobí ako miestna poslankyňa, členka komisií a štyri volebné obdobia vo funkcii zástupkyne starostu. Spolupracovala so starostami Ľudovítom Klenom, Mariánom Pružinom i Jánom Mrvom. V súčasnosti pôsobí ako zástupkyňa starostu Michala Vlčeka. Je členkou miestnej rady, viacerých komisií a rady školy v ZŠ Kataríny Brúderovej. Často ju možno stretnúť „s vysúkanými rukávmi“ pri realizačných prácach a prípravách rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí. Už 27 rokov sa iniciatívne podieľa na rozvíjaní družobných vzťahov s talianskym mestom Alviano. Do života uviedla množstvo vajnorských detí a zosobášila nejedno manželstvo. Za túto prácu ju v roku 2016 ústredná rada združenia ZPOZ Človek – človeku ocenila Zlatým srdcom ZPOZ. Je členkou miestneho spolku Slovenského červeného kríža a zúčastňuje sa i mnohých charitatívnych podujatí.

► **Pani Molnárová, ako by ste vyjadrili Váš vzťah k Vajnorom?**

Vajnory sú mojím domovom, pretože tu žijem s mojou rodinou prevažnú časť svojho života, už 48 rokov. Vďaka manželovej tete Lojzke Hrabákovej, s ktorou sme bývali v spoločnom dvore, som sa od svojho príchodu snažila aktívne zapájať do spoločného a kultúrneho života Vajnor. Mám tu veľa dobrých priateľov. Jednoducho som šťastná, že žijem práve tu!

Gratulácia od vnukov.

► **Veľmi rada a s hrdosťou si obliekate kúsok s Vajnorským ornamentom alebo motívom. Naučili ste sa od tety Lojzky aj zdobiť kraslice?**

Áno, priznávam, vzťah k vajnorským tradíciám aj k noseniu kroja som získala vďaka tete Lojzke (ako ju familiárne volali všetci Vajnorači). Slávnostný vajnorský kroj som si vždy obliekala s potešením. V sedemdesiatych rokoch, keď na bratislavskom letisku všetky vzácne návštevy prichádzajúce na Slovensko vítali krojovanci chlebom a soľou, mala som veľkú česť obliekať si práve na túto príležitosť náš slávnostný kroj. Som veľmi rada, že naše šikovné mladé ženy v súčasnosti aplikujú tradičný vajnorský ornament na tričká, kabelky, te-

nisky, a dokonca aj na rúška. A môžem sa pochváliť, že i ja vo svojom šatníku vlastným zopár vzácnych kúskov od Kristínky Rožňovcovej a Eriky Surániovej, ktoré s hrdosťou nosím. A zdobenie kraslíc k Veľkej noci Vajnorskou bavlnkovou technikou som sa naučila od tety Lojzky. No v tých časoch sme si namiesto kupovaného lepidla museli pripraviť lep z múky a vody a namiešať ho v správnej hustote bol naozaj kumšt. Moju prvú kraslicu si uchovávam dodnes a tradične má svoje miesto pri každoročnej veľkonočnej výzdobe.

► **Ste matkou dvoch dcér, ktoré sú už tiež mamy. Ako si užívate voľný čas, letné dni so svojimi vnúčatami?**

Áno, mám dve úžasné dcéry, Katarínu a Tatianu. So staršou Katarínou a jej rodinou žijeme v spoločnom rodinnom dome vo Vajnoroch, čo mi umožňuje ve-

novat svoj voľný čas našim vnukom Lukášovi a Christianovi. Občas si prídu po nejakú radu alebo si len tak podebatovať. Ale každé leto spolu s mojím manželom trávime dva týždne v Chorvátsku pri mori. Tento rok sme si všetci spoločne užívali letné prázdninové dni na Slovensku, týždeň v Tatrách a týždeň na Liptove. Každý jeden deň sme navštívili nejaké zaujímavé miesto v lokalite, kde sme boli ubytovaní, aby chlapci spoznávali prírodu a krásy Slovenska.

Mladšia dcéra Tatiana žije s rodinou v anglickom mestečku Royston neďaleko Cambridge. S jej deťmi Danielom a Sophiou komunikujeme cez videohovory, naživo sa vidíme len cez leto, prípadne počas vianočných sviatkov. Žiaľ, tento rok nám osobné stretnutie korona nedopriala.

› **Ste predsedníčkou komisie školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva. Počas posledných rokov prešlo naše školstvo veľkými investíciami, aby sme rozšírili kapacity či už pre škôlku alebo školu. Je podľa vás niečo, čo by sa v oblasti školstva malo vo Vajnoroch ešte dotiahnuť, príp. urgentne riešiť?**

Mestská časť je zriaďovateľom základnej aj materskej školy, a tak je našou povinnosťou zabezpečiť, aby sme v nich dokázali umiestniť všetky vajnoré deti, pre ktoré sú tieto zariadenia spádové. Je všeobecne známe, že Vajnory sú prudko sa rozvíjajúcou mestskou časťou. Deti rodičov mojej generácie sa vracajú z činžiakov do starorodičovských domov. Vajnory mladnú, a preto sme jestvujúce zariadenia museli rozšíriť. Aj tento rok sa nám v materskej škole podarilo kapacitne umiestniť všetky deti, ktoré k 1. septembru dovŕšili tri roky. V základnej škole musíme zlúčiť druhé triedy do dvoch, pretože opäť otvárame tri prvé ročníky. Vzhľadom na to, že kapacitne nám v budúcom školskom roku triedy nepostačia, máme už pripravený projekt rozšírenia základnej školy.

› **Ako sa vo Vajnoroch rozvíja sociálna oblasť? Okrem malého domu seniorov na Ulici Alviano, v ktorom je umiestnených 16 až 17 klientov, existuje vo Vajnoroch systém pomoci sociálne slabším rodinám. Myslím občanov v hmotnej núdzi či tých, ktorí sa ocitli bez strechy nad hlavou, ako aj seniorov odkázaných na cudziu pomoc.**

Mestská časť poskytla do dlhodobého prenájmu budovu na Ulici Alviano, v ktorej nezisková organizácia prevádzkuje špecializované zariadenie pre seniorov. Na základe uzatvorenej zmluvy umiestňujeme v zariadení prednostne obyvateľov Vajnor. Občania našej mestskej časti však pre svo-

jich rodinných príslušníkov uprednostňujú opatrovanie v domácom prostredí. Zamestnávame dve terénne opatrovatelky, ktoré pracujú v štyroch domácnostiach. Naším seniorom v pracovných dňoch zabezpečujeme rozvoz obedov. V tomto roku sa opäť chceme uchádzať o nenávratný finančný príspevok z fondov na výstavbu dvoch pavilónov pre seniorov na pozemku „pastierne“. Oba pavilóny – Zariadenie pre seniorov i Špecializované zariadenie pre seniorov budú mať kapacitu po dvanásť klientov. Verím, že tentoraz budeme úspešní.

› **Sama ste si prešli neľahkým obdobím, keď ste sa starali o svoju mamičku a sestru. Napriek tomu ste (aspoň na verejnosti) neustrácali úsmev na tvári, pozitívnu energiu a empatiu. Ako si dobíjate „batérie“?**

V mojom veku som už pripravená na rôzne situácie aj vďaka tomu, čo som prežila a videla počas svojej práce v sociálnej oblasti. Som spokojná, že som sa dokázala popri práci a povinnostiach postarať o svojich najbližších. Bolo to neľahké a náročné obdobie môjho života, ale vďaka manželovi a dcére Katke s rodinou, ktorí mi boli oporou, som to zvládla. Batérie mi dobíjajú moji blízki, vnúčatá, rodina, kamarátky a, samozrejme, Vajnoráci.

› **Do miestneho zastupiteľstva zvolili aj nováčikov. Ste ochotná podať im pomocnú ruku, poradiť, ozrejmiť niektoré otázky v rámci fungovania našej mestskej časti?**

Pokiaľ bude z ich strany záujem o moju radu a pomoc, som pripravená a ochotná podať im kedykoľvek pomocnú ruku.

› **S ktorým zo starostov, ktorých ste vo funkcii miestnej poslankyne zažili, sa Vám najlepšie spolupracovalo?**

V danom čase sa mi spolupracovalo veľmi dobre s každým. Spolupráca je o komunikácii, kompromisoch, a hlavne o dôvere. Ak to funguje, tak sa dobre spolupracuje.

› **Nedávno sme sa ocitli v nečakanej situácii, keď pandémie koronavírusu Covid-19 zasiahla do bežného fungovania aj našej mestskej časti. Akým spôsobom ste čelili tomuto (nielen) psychicky náročnému obdobiu?**

Pandémia Covid-19 zaskočila celý svet nepripravený. Vzhľadom na môj vek patrí do ohrozenej skupiny seniorov. Pán starosta sa ma snažil od povinností v teréne čo najviac odbremeniť. Pracovali prevažne mladší kolegovia a Vajnorskí skauti nám veľmi pomáhali práve v teréne. Zabezpečovali roznos rúšok, minerálnej vody i nákupov. Chod úradu prešiel na systém home office, v rámci úradu aj magistrátu sme komunikovali

prostredníctvom konferenčných hovorov. S pánom starostom a riaditeľmi školských zariadení sme vopred spoločne konzultovali rozhodnutia týkajúce sa oblasti školstva a písomné rozhodnutia sa vydali až po vzájomnej dohode. Vďaka pani Vaskej a personálu opatrovateliek zvládol kritické obdobie bez problémov aj náš dom opatrovateľskej služby. Ale som presvedčená, že Vajnory dokázali úspešne čeliť tomuto náročnému pandemickému obdobiu aj vďaka disciplíne všetkých obyvateľov.

› **Dobré víno chvíľku zreje a to isté platí aj o nás ľuďoch. Dozreli ste ku krásnemu životnému jubileu. Ako vnímate svoju cestu Vy sama? Možno keď sa niekedy v tichosti zastavíte a obzriete späť alebo keď sa zadívate na seba do zrkadla?**

Netajím svoj vek, veď občiansky preukaz nepustí. Som vďačná, že som sa v zdraví dožila sedemdesiatky. Keď sa pozriem späť, boli to krásne roky. Každé obdobie bolo iné a jedinečné. Počas školských rokov sme si voľný čas užívali inak ako dnešná mládež. Cez víkendy som vždy už od marca vyrážala so školským turistickým oddielom na túry do Malých Karpát v okolí Bratislavy. Keďže som navštevovala športovú základnú školu zameranú na atletiku, veľa času som trávila na bežeckej dráhe, v telocvični a na pretekoch. Stredná škola, to už začínal malý spoločenský život. Stretnutia s kamarátmi na bratislavskom korze, tanečná škola pána Remišovského, čaj o piatej v Parku kultúry a oddychu. Keď som už bola zamestnaná, vždy som sa tešila na dovolenku – cestovanie. V tých časoch sme nemali veľa možností spoznávať svet, ale na bulharské a rumunské more som si vždy našetrila. Už od strednej školy som sa kamarátila so spolužiakom z Vajnor, Alim.

Naše priateľstvo prerástlo v lásku a od roku 1972 sme manželia. Postavili sme si vo Vajnoroch dom, vychovali sme dve dcéry a tešíme sa z vnúčat. V posledných rokoch radi cestujeme po svete na poznávacie zájazdy. Dúfam, že korona čoskoro pomíne a budeme si môcť ešte plniť naše cestovateľské plány. Teším sa, že mi zdravie slúži a môžem aktívne pomáhať a prispievať k tomu, aby Vajnory boli čoraz lepším miestom pre život.

Dovoľte mi na záver, tak trochu familiárne, zaželať Vám, pani Sonička, len to najlepšie a najkrajšie a popriať, nielen k Vášmu sviatku, veľa zdravia, energie, síl, elánu, tvorivých nápadov a najmä kopy pozitívnych ľudí vo Vašej blízkosti, aby ste si mohli užívať rodinu a my, aby sme aj vďaka Vám žili ešte v krajšej a lepšej „dedine v meste“.

Vodovod budeme mať aj Za humnami. *Konečne!*

Kontrolný deň na stavbe vodovodu Za humnami, 20. 8. 2020.

Text: Ing. Igor Rašla, prednosta MiÚ
Snímky: Archív MČ Bratislava-Vajnory

Keď som v novembri 2019, nastúpil na úrad ako prednosta, jednou zo zložitých tém, s ktorými som sa stretával od samého začiatku, bola výstavba vodovodu Za humnami. S radosťou musím skonštatovať, že projekt schválený ešte v roku 2008 sa konečne dostal do realizačnej fázy. Po dlhých desiatich rokoch. Nutnosť tento vodovod vybudovať netreba asi vôbec pripomínať.

Projekt vodovodu na ulici Za humnami sa začal pripravovať ešte v spomínanom roku 2008, neskôr ho nahradil nový projekt v roku 2012, postupne bol dopĺňaný a prispôbovaný potrebám rozvoja aj pripomienok obyvateľov. Kompletne

schválený projekt s projektovou dokumentáciou a s právoplatným stavebným povolením odovzdala naša mestská časť Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS) v roku 2015, pričom dňa 4. 12. 2015 BVS potvrdila zahrnutie tejto investičnej akcie do plánu investícií na rok 2017. Čas postupne plynul a neustála argumentácia BVS bola katastrofálna finančná situácia. Jedným z návrhov riešenia bolo, aby sa vodovod vybudoval z Rezervného fondu BVS. Teší ma, že spoločným komunálnym diplomatickým úsilím súčasného vedenia mestskej časti, magistrátu hlavného mesta či nového vedenia BVS sa nám

podarilo projekt vodovodu na ulici Za humnami dostať do realizácie.

Našou úlohou je teraz ustrážiť kvalitu vyhotovenia stavby a pomáhať pri jej realizácii, nakoľko sa priebežne objavujú problémy s ktorými sme síce ráтали, ale vyžadujú dokonalú koordináciu s ostatnými majiteľmi sietí, napríklad so Slovenským plynárenským priemyslom, či Telekomom. Pri realizácii nás rovnako nepríjemne zaskočili aj nezrovnalosti v projektovej dokumentácii, ktorá vychádzala z neaktuálnych dodávateľských podkladov, čo mohlo mať za následok odloženie stavby opäť na dlhší čas. Oceňujem dobrú koordináciu mestskej časti s realizátorom stavby a zástupcami BVS, že sa nám spoločne darí v stavbe pokračovať a obyvatelia budú na jeseň mať v domácnostiach pitnú vodu.

Pre zaujímavosť, pri stavbe vodovodu sa bude realizovať 29 vodovodných prípojk, položí sa 447 metrov potrubia a trasovanie sa komplikovane vyrieši šiestimi križovaniami s inými sieťami. Laikovi sa to možno zdá byť jednoduché, ale je naozaj komplikované realizovať tento druh stavby v takomto členitom území. Priebežne sa na zisťovanie skutočného stavu uloženia sietí zatiaľ realizovalo päť sondážnych výkopov a ďalšie bude treba ešte urobiť. Verím, že projekt bude čoskoro dokončený, skolaudovaný a odovzdaný do užívania občanom, ktorým sa zásadne zmení kvalita života.

Primátor Vallo vo Vajnoroch

Text: redakcia

Snímka: Archív MČ Bratislava-Vajnory

Jeho prítomnosť poskytla vynikajúcu príležitosť osobne prerokovať záležitosti, ktoré obyvateľov Vajnor trápia. Vzhľadom na časový priestor boli predmetom našich diskusií tie najpodstatnejšie a najakútnejšie problémy, i keď podnetov na riešenie by sa našlo určite viac.

Prvou témou bola bezpečnosť. Vajnory rozhodne nepatria medzi nebezpečné mestské časti, avšak ani im sa nevyhýbajú problémy ako porušovanie dopravných predpisov, nedisciplinovaná mládež alebo rušenie nočného kludu. Podľa názoru pána starostu je mimoriadne negatívny psychologický efekt nevideného policajta. V mnohých prípadoch ani nejde o konkrétne problémy, ktoré by naši občania potrebovali riešiť s políciou, ale veľmi dôležitý je pre nich pocit akejsi istoty. Jednoducho sa cítia bezpečnejšie, ak vo svojom okolí vnímajú prítomnosť príslušníkov polície. V tejto súvislosti starosta informoval pána primátora i náčelníka mestskej polície, že sa podarilo nájsť kandidáta na „okrskára“ pre Vajnory. V súčasnosti už absolvuje povinný výcvik a v prípade jeho úspešného zaradenia do zboru, bude prioritne hliadkovať práve v našej mestskej časti. Aj z tých dôvodov platí vzájomná dohoda, že Vajnory sa budú finančne spolupodieľať na jeho mzdových nákladoch. Primátor Vallo veľmi ocenil nielen rozsah vybudovania kamerového systému spolu s dohľadovým centrom, ale aj vytvorenie samostatného priestoru urč-

ného pre príslušníkov mestskej polície. Diskutovali sme aj o nákladných autách tranzitujúcich cez Roľnícku či Príjazdnu ulicu. Na záver sme sa dohodli, že mestská polícia bude u nás pravidelne hliadkovať a v rámci vzájomnej komunikácie s nimi každý týždeň operatívne preberieme problémy, ktorými by sa mali zaoberať.

Téma dopravy aktuálne trápia snáď všetky mestské časti, i keď v každej z nich má tento problém svoje špecifiká. Je zrejmé, že električka je beh na „dlhú električkovú trať“ a bohužiaľ, Vajnory sa nenachádzajú v prvom kole potenciálnych kandidátov na jej vybudovanie tak ako Biskupice či Petržalka, informoval primátor. Zúčastnené strany sa zároveň zhodli v názore, že ak už má mestská časť železniciu, je potrebné ju využívať. Prioritne sa diskutovalo o možnosti optimalizovania dopravného napojenia aj na železničnú stanicu, pretože ľudia na stanicu jednoducho chodiť nebudú, ak nebudú mať ako a čím, najmä zo vzdialenejších častí Vajnor. Starosta uviedol, že

o možnosti spoločnej linky týmto smerom už iniciatívne rokoval s pani starostkou Chorvátskeho Grobu, opakovane túto záležitosť riešil aj s magistrátom a župou. Na stretnutí s primátorom nám bolo prisľúbené, že do polovice septembra sa dozvieme jasné stanovisko, či bude tento páľčivý problém Vajnorákov vyriešený kladne a včas.

Téma územného plánu. V tejto oblasti musíme oceniť vzájomnú zhodu v názore, že konať sa musí vo verejnom záujme a ako verejný záujem je vnímaná napríklad aj oblasť Nemeckej doliny. Je nesporné, že pre dokončenie územného plánu zóny ako regulácie územia je nevyhnutné zosúladiť územný plán v celom území. Poradca primátora Juraj Šujan spomenul aj vajnorské letisko, pričom deklaroval jednoznačný záujem magistrátu zachovať funkciu lokality Starého letiska v rámci platného územného plánu v čo najväčšej miere. Skonštatoval, že na magistráte sú si vedomí, že v súčasnej podobe táto plocha nebude zachovaná navždy a majitelia budú s územím stále intenzívnejšie pracovať. Poradca primátora a starosta otázku budúcnosti vajnorského letiska vnímajú rovnako a zhodne potvrdili, že úlohou mestskej časti a magistrátu bude hľadať a nájsť kompromis medzi rozvojom a kvalitou života vo Vajnoroch.

Čo sa zmenilo vo Vajnoroch?

Text: redakcia

Snímka: archív MČ Bratislava-Vajnory

KEĎ JE REPRESIA JEDINÉ RIEŠENIE...

Vajnorské jazerá sú veľkým lákadlom pre mnohých Bratislavčanov i milovníkov vodného oddychu zo širokého okolia. Čistá voda, rozľahlá plocha, dobré podmienky priťahujú pozornosť ľudí, ktorí majú radi pokojnejšie miesta na relax. Tieto priestory však priťahujú aj neseriózných návštevníkov, najmä tých, ktorí nerešpektujú dopravné predpisy a značenia a autami si napr. skracujú cestu do protismeru, či nevhodne parkujú. Situácia býva kritická najmä v letných mesiacoch. Vedenie mestskej časti Bratislava Vajnory predpokladalo, že ak bude Mestská polícia riešiť problémy dohovoráním, porušovatelia predpisov a nariadení si vstúpia do svedomia. Nepomohlo. Pomôžu teda len pokuty. Opätovným pokutovaním nedisciplinovaných vodičov sa situáciu podarilo na chvíľu stabilizovať.

VRAKY, VRAKY A EŠTE RAZ VRAKY. TOMU JE VŠAK VO VAJNOROCH KONIEC!

V našej, tak ako aj v iných mestských častiach, máme problémy v podobe dlhodobodostavených áut – vrakov, ktoré nielenže špatia okolie, zaberajú regulárne parkovacie miesta, ale taktiež v mnohých prípadoch ohrozujú životné prostredie. Vedenie mestskej časti Vajnory vyhlásilo „vojnu vrakom“. **Občania môžu nahlasovať svoje podnety nielen na www.odkazprestarostu.sk, ale taktiež priamo starostovi na e-mail. Od vyhlásenia výzvy zmizlo z Vajnor už niekoľko áut. Niektoré boli odtiahnuté, iné zas od-**

stránili ich majitelia po výzve od miestneho úradu. V súčasnosti prebieha konanie pri ďalších vrakoch, ktoré čoskoro zmiznú z ulíc. Dostať auto z ulice je dlhý a komplikovaný proces, prísne regulovaný zákonom. Aj keď sa častokrát zdá, že by mohlo ísť o vrak, nie je tomu vždy tak, čo sa občanom nie vždy pozdáva. V tomto prípade sme však odhodlaní postupovať tvrdo a bez kompromisov. Záujem udržať verejný priestor bez vrakov je pre nás jednou z absolútnych priorit.

Telefónna búdka – tá už dlhé roky neslúžila svojmu účelu a bola využívaná už „iba“ ako reklamný pútač. Keďže sa nachádzala na magistrálnych pozemkoch, požiadali sme vedenie hlavného mesta, aby ju odstránilo. Stalo sa. Vďaka.

Vo Vajnoroch veci nielen ubúdali, ale aj pribúdali, prípadne sa renovovali. Začiatkom tohto roku sme vytypovali plochy, ktoré by mohli slúžiť ako letníckové záhony. Bohužiaľ, v čase, keď letničky ešte len rástli, ich takmer niektorí snaživci pokosili. Preto sme k letníckam umiestnili informačné tabule.

Keď už hovoríme o zeleni, bol by hriech nespomenúť vzácnu ružu, ktorá zdobí náš Park pod lipami. Vedeli ste, že táto ruža bola vyšľachtená na počesť Milana Rastislava Štefánika? Áno, je to ruža Milana Rastislava Štefánika. Vajnory sa tak pripojili k iniciatíve Sto ruží pre Štefánika, k iniciatíve, ktorá má navždy uchovať pamiatku tohoto veľikána slovenských dejín aj v takejto symbolickej podobe.

Ako bude prebiehať vrecový zber triedeného odpadu?

Text: redakcia

Snímka: archív MČ Bratislava-Vajnory

Verejnost iste zaregistrovala, že v auguste sa v uliciach Vajnor objavili vrecia na triedený odpad, súvisiace so zmenou systému zberu odpadov, ktorú zaviedlo Hlavné mesto SR Bratislava.

Samozejm, ako každá zmena, aj táto si vyžaduje čas, kým si na ňu zvykne. Mestská časť sa snažila na túto zmenu dôkladne pripraviť a informovať v dostatočnej miere občanov. Magistrát hlavného mesta zabezpečil distribúciu informačných letákov. My, ako mestská časť sme sa snažili informovať prostredníctvom informačných panelov a rozhlasu. Taktiež sme v hojnej miere využívali sociálne siete ako Facebook a Instagram. Špeciálne kvôli zmene systému zberu odpadov sme zorganizovali livestream, kde sme v spolupráci s Nature-Packom a OLOm vysvetlili všetky nástrahy, ktoré tento zber prináša. Distribúciu vriec do domácností malo pod patronátom OLO. Tí, ktorých pracovníci OLO nezastihli, si stále mohli a môžu vrecia vyzdvihnúť na miestnom úrade.

V priebehu júla pracovníci OLO a. s., priamo do vašich domov dovezli rolky vriec na triedený odpad, každú s počtom vriec 25 ks. Pracovníci OLO položili balíček s rolkami na váš pozemok, prípadne vám ho zavesili na bránu. Každá domácnosť dostala dva typy roliek

na triedený odpad po 25 ks vriec. Na kalendárny mesiac tak na jednu domácnosť prípadnú 2 ks (120 l) modrých vriec na papier a 2 ks (120 l) žltých vriec na plasty, kovové obaly a nápojové kartóny. Naplnené vrecia sa budú z jednotlivých domácností odvážať raz mesačne podľa harmonogramu zberu v našej mestskej časti. Počet vriec v rolke vystačí na celý rok aj s rezervou. Zber triedených odpadov v rodinných domoch bol doposiaľ zabezpečený prostredníctvom zberných hniezd. Tu však bývajú často ukladané iné odpady ako tie, pre ktoré sú určené. Prichádzame preto so zmenou spôsobu triedeného zberu z rodinných domov. Našu mestskú časť zaradili do prvej etapy zberu papiera a plastov, zbieraných

spolu s kovovými obalmi a nápojovými kartónmi priamo spred vašich domov prostredníctvom vriec.

Snažme sa riadiť heslom, že najlepší odpad je ten, ktorý nevznikne. A keď už odpad vytvoríme, chráňme hodnotné druhotné suroviny v ňom ukryté tým, že ich správne vytriedime. Iba tak majú šancu na recykláciu. Predchádzaním vzniku odpadov a ich správnym triedením chránime životné prostredie pre nás a pre ďalšie generácie. Vrecový systém zberu triedeného odpadu z domácností sa používa aj v iných samosprávach na Slovensku i v Rakúsku, Nemecku. Okrem zvýšenia komfortu zberu rieši tento systém aj problém s neporiadkom okolo zberných hniezd a zvyšuje kvalitu vytriedeného odpadu pred následnou recykláciou.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Odpad musí byť správne vytriedený a stlačený. V deň zberu musia byť vrecia zviazané a umiestnené na obvyklom odvoznom mieste zmesového odpadu – viditeľnom a prístupnom mieste pri komunikácii v čase do 7:00 h.

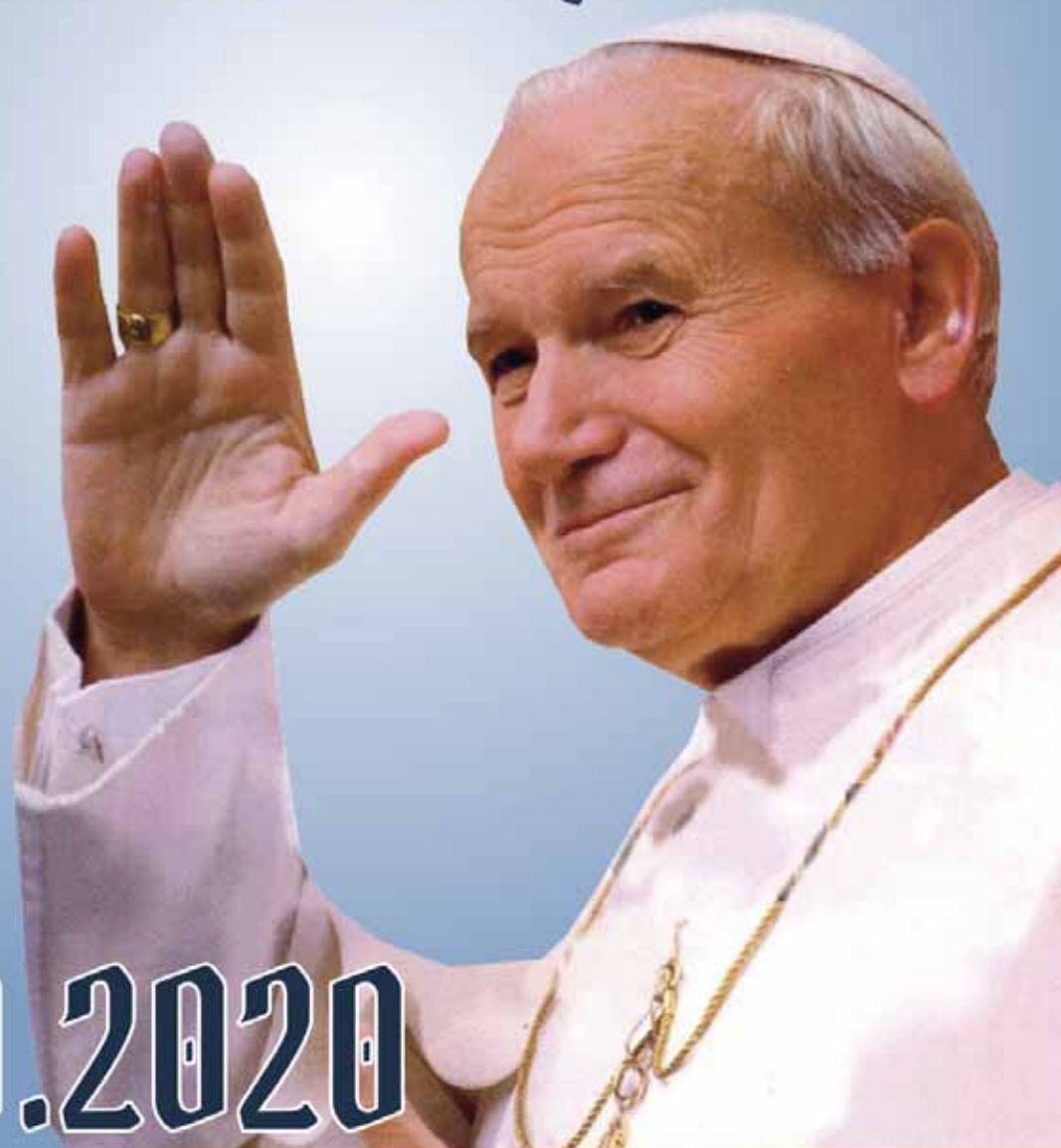
**Kosenie, orezy,
výrubu,
štíepkovanie**

Červenka
0911 621 145

Farnosť Bratislava-Vajnory a Mestská časť Bratislava - Vajnory
Vás pozývajú na oslavy pri príležitosti

42. výročie pontifikátu a 30. výročie prvej návštevy Jána Pavla II. vo Vajnoroch

18.10.2020

10.30 h – KOSTOL SEDEMBOLESTNEJ PANNY MÁRIE VO VAJNOROCH
SLÁVNOSTNÁ SVÄTÁ OMŠA SPOJENÁ S POSVÄTENÍM
PAMÄTNÝCH TABÚĽ

VZHĽADOM NA OPATRENIA V SÚVISLOSTI S PANDÉMIOU KORONAVÍRUSU,
ZMENA ALEBO ZRUŠENIE AKCIÍ ORGANIZOVANÝCH MESTSKOU ČASŤOU VYHRADENÁ.

Ruku na srdce

Text: Ing. Igor Rašla

Príhovor prednostu Miestneho úradu Vajnory Ing. Igora Rašlu k problematike starostlivosti o životné prostredie.

Ked' sa povie smeti, každý si predstaví obrovskú kopu odpadkov, smetiak pred domom alebo nejaké nelichotivé zátšie v meste alebo prírode. Málokto si však smeti predstavuje ako odpad vyprodukovaný sebou samým. Pôvod smetí je jasný. Naša vlastná spotreba a životný štýl sú najväčším producentom odpadu. Uvedomme si, koľkokrát denne niečo odhodíme. Buď sú to smeti v rámci existencie domácnosti, smeti ako vedľajší produkt pracovného procesu, či smeti ako produkt bežného dňa. Musíme si uvedomiť, že odpad sekundárne produkuje aj to, ak chceme mať napríklad teplú vodu, prípadne pekné šaty. Jedným zo zásadných problémov ľudstva je odpad všetkého druhu. Z dlhodobého hľadiska je problematika likvidácie odpadov kľúčová pre prežitie človeka na planéte ZEM. O polstoročie nás bude desať miliárd a tak na mieste nie je len otázka, kde získame dostatok zdrojov na obživu, kde budeme bývať a čo budeme robiť. Nasledovať musí aj ďalšia otázka – kto po nás poupratuje, kam to všetko dáme a čo s tým spravíme? Problém s odpadom vplýva aj na zmeny životného prostredia a celých ekosystémov, ktorých dopad musíme sekundárne sanovať s obrovským finančným aj ľudským úsilím. Okrem toho je to technologicky, a tým aj ekonomicky veľmi náročné.

Odpad nás pomaly, ale isto zahlcuje a v skutočnosti sa nám darí z neho likvidovať len zlomok. V oceánoch podľa odhadov dnes pláva pol miliardy ton odpadu tvoriaceho rozlohu väčšiu, ako má Austrália. Počas svojho života nazhromaždíme veľa – ruku na srdce – často málo, či vôbec nepotrebných vecí, z ktorých sa stáva odpad komunálneho druhu. Smeti sú dokonca obchodná komodita, pričom prostredníctvom nich sa dá ovplyvňovať napríklad aj verejná mienka. Excelentným príkladom je pozastavenie odvozu a likvidácie odpadu v Neapole v roku 2007, keď sa v uliciach tohto krásneho talianskeho mesta nevyvážal odpad niekoľko týždňov, následkom čoho hrozila až

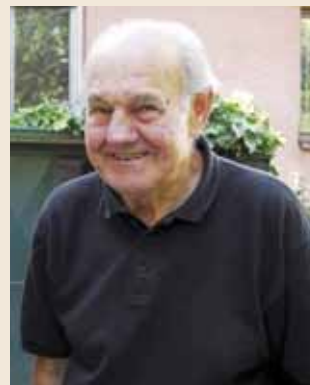
humanitárna katastrofa. Produkcia odpadu, schopnosť ho efektívne a kvalitne spravovať a likvidovať je kľúčová, najmä pre rozvoj takých oblastí, ako sú malé mestské časti, prípadne vytváranie úplne nových mestských a prímestských častí. Pri obmedzených kapacitách uskladňovania a likvidácie odpadu je na mieste otázka, ako ďalej.

Čo sa týka mikroregiónu Vajnor, mestský podnik, zaoberajúci sa likvidáciou odpadu OLO, a. s., v spolupráci s firmou Natur – Pack a. s. pomaly, ale isto pristupuje k opatreniam, keď zodpovednosť za produkciu a spravovanie odpadu preniesie priamo na jeho pôvodcov, teda domácnosti a firmy. Vo Vajnoroch postupne prechádzame na vrecový zber, účelom ktorého je viacero podstatných zmien. Zlikvidujeme kontajnerové stojiská, čím znemožníme kumuláciu tzv. tranzitného odpadu v ich okolí, ktorý rozhodne neprodukuje Vajnorčania. Osobne som bol niekoľkokrát svedkom toho, ako na stojisku zastavilo auto, vodič vyhádzal krabice, vrecia, fľaše a odfrčal preč. Vajnorčan to určite nebol, to som si takmer istý. Rovnaká situácia je aj pred našim dočasným „zberným dvorom“, keď ráno nájdeme pred bránou nahádzané napr. celé obyvačkové zostavy, prípadne stavebnú suť z prestavby domu či bytu. Nepochopiteľné...

Ďalšou novinkou systému je, že zber sa bude vykonávať priamo pred rodinných domov, podľa vytvoreného a platného harmonogramu. Zníži sa tak znečistenie verejných priestranstiev v blízkosti zberných hniezd a zároveň sa zvýši komfort pre obyvateľov, ktorí nebudú musieť nosiť vytriedený odpad na vzdialenejšie miesta. Čo sa týka dostatočnosti zberných nádob, vriec, je dôležité s odpadmi pracovať efektívne a zodpovedne. Z PET fľaše je potrebné vytlačiť vzduch, takto stlačenú ju opäť uzavrieť a až potom ju vhodíť do zbernej nádoby, papier nekrčiť, ale stohovať, krabice rozložiť, stlačiť a stohovať atď.

Skrátka a dobre, zodpovednosť zostáva na nás jednotlivcoch, či komunitách. Je plne v našej rúci, ako bude vyzeráť naše okolie, náš životný priestor a naše životné prostredie. Je nám známe, že systém a opatrenia nikdy nie sú dokonalé a nevyhovujú všetkým, ale rozhodne budeme pracovať na tom, aby sme sa priblížili k ideálnemu stavu a spravili naše okolie krajším a lepším pre život.

BLAHOŽELANIE

Pavel Vlašič
sa dožil krásneho
životného jubilea 90 rokov.
Veľa zdravia a pohody želajú

**dcéra, vnúčatá
a pravnúčatá**

POĎAKOVANIE

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym za láskavo napísané slová, tiché potrasenia rukou, upokojujúce objatia, kvety, ako aj za účasť na pohrebnom obrade našej drahej mamy **Valérie Grebečiovej rod. Turiničovej.**

Dcéry Eva a Ami

Rekonštrukcia organa v chráme *Sedembolestnej Panny Márie vo Vajnorochoch*

Text: Vladimír Gazdík
Snímky: archív Emila Gajduška
a Vladimíra Gazdíka

VÁŽENÍ ČITATELIA,

význam organa v našich chrámoch je nezastupiteľný, bez neho si Sväté omše a ďalšie bohoslužby takmer nedokážeme predstaviť. Organ je v našej dlhodobej kultúre najmä liturgickým faktorom, avšak aj nástrojom obľúbeným v širokej verejnosti. Slovensko je jednou z najbohatších krajín s historickými organmi, za ktoré sa považujú nástroje staršie ako sto rokov. U nás ich máme niekoľko stoviek. Nie všetky sú však v takom stave, aby sa mohli v plnej miere využívať na bohoslužobné účely, nehovoriac o koncertnom využití. Starostlivosť o tieto mimoriadne nástroje je výsledkom vyspelosti krajiny a národa. Z tohto hľadiska sa javí rekonštrukcia organa v chráme Sedembolestnej Panny Márie vo Vajnorochoch ako vážny počin, ktorým sa vajnorská farnosť i širšia verejnosť usiluje zachovávať historické artefakty a dávať tak najavo svoj kultúrny postoj.

Aj preto vedenie Vajnora a redakcia časopisu Vajnorské novinky pristúpili k obsažnejšiemu mapovaniu nástroja, jeho popisu a postupu rekonštrukcie, ktorú vykonáva renomovaný organár pán Vladimír Gazdík. V tomto čísle prinášame prvý diel série, ktorou, veríme, prispejeme k hlbšiemu poznaniu problematiky nášho nástroja i k zoznámeniu sa so spôsobom a postupom rekonštrukcie. Ak by sa u niekoho z čitateľov našli dokumenty, fotografie, či iné podklady súvisiace s organom, radi ich privítame a podľa možností uverejníme.

Vzhľadom na to, že sa jedná o jedinečný počin, Rímskokatolícky farský úrad vo Vajnorochoch privíta finančnú podporu na rekonštrukciu, ktorú možno poselať na číslo účtu: **SK20 0900 0000 0000 1146 3297, VS: 0202067426 (do správy pre prijímateľa uviesť heslo: ORGAN).**

Redakcia

Čelný pohľad na organ pred rekonštrukciou.

Z HISTÓRIE TUNAJŠIEHO HISTORICKÉHO NÁSTROJA

Pôvod historického organa v rímskokatolíckom farskom Kostole Sedembolestnej Panny Márie vo Vajnorochoch je dosiaľ zahalený rúškom tajomstva. Výskum, ktorý realizoval v archíve farského úradu a Slovenskom národnom archíve Mgr. Tomáš Janura, priniesol iba čiastkové výsledky k poznaniu dejín organov, postavených v priestore Vajnorského chrámu. Podľa použitej architektúry organovej skrine, spôsobom zhotovenia, výberom jednotlivých píšťalových registrov, možno zhotovenie organa datovať do prvej polovice 19. storočia. Písomnosti z farského archívu sú však z 20. storočia a v Slovenskom národnom archíve z 18. storočia.

Podľa vizitačného protokolu z 28. apríla 1731 Vajnory tvorili filiálku farnosti v Rači a v roku 1730 sa uskutočnila oprava vajnorského kostola a výstavba novej sakristie. Pri popise interiéru sa v texte nespomínala existencia organa. Podľa vizitácie z 25. mája 1756 už Vajnory tvo-

rili samostatnú farnosť a patrónom kostola bolo mesto Bratislava. Kostol prešiel opravou v roku 1747 a na chóre sa nachádzal organ so šiestimi mutáciami. Podľa obhliadky z 24. septembra 1781 kostol opravovali v rokoch 1771 a 1779, na chóre stál organ so šiestimi mutáciami a patronátne právo naďalej prináležalo mestu Bratislava (MV SR, SNA, f. SKVF, kanonická vizitácia farnosti Vajnory z 24. septembra 1781, pag. 2, 28, mikrofilm č. II.B. 1489).

Na základe publikovaných údajov Vladimíra Horvátha organ opravovali v roku 1820, nepoznáme však ďalšie bližšie údaje (Horváth, Vladimír. Bratislavský topografický lexikón. Bratislava: Tatran, 1990, s. 302.). V informácii z vizitácie vykonanej 23. mája 1912 kostol v roku 1895 zväčšili, organ sa však nachádzal v zlom stave a vyžadoval si opravu. Záznamy vizitácií z 9. septembra 1927, 21. júla 1932, 12. júna 1937, 1. mája 1942 a z roku 1947 označili stav organa za dobrý (Kanonické vizitácie bez bližšej signatúry uložené vo farskom archíve vo Vajnorochoch).

O prácach vykonávaných na organe, sa dozvedáme nielen z archívov. Cenné informácie poskytujú aj záznamy na vnútornom zariadení nástroja a na písťalách, ak sa, pravda, zachovali. Údaje viažuce sa k možným opravám sa podarilo nájsť aj vo vajnorskom organe. Sú to tuhou písané čísla poukazujúce na letopočty 1820, 1859 a 1895 a druhý, konkrétnejší záznam o tom, že organ čistil v októbri 1917 Draxler Vince.

Poslednú zaznamenanú veľkú opravu spojenú s prestavbou a zväčšením organa vykonal v rokoch 1975 – 1979 Pavol Baxa. V tejto podobe sa nástroj zachoval až do súčasnosti. Organ vo vajnorskom farskom kostole je dvojmanuálový písťalový organ s pedálom, s mechanickou hracou a registrovou traktúrou. Manuál je výraz používaný v organárstve pre klaviatúru, teda rad kláves, ktoré organista ovláda rukami, pedál je rad kláves ovládaný nohami. Každý manuál má svoje registre. Register je rad písťal rovnakého zvukového zafarbenia, ale rôznej výšky, podobne ako na klavíri, od najhlbších tónov po najvyššie. Register majú rôzne zafarbenie zvuku, rôznu hlasitosť, ale aj rôznu výšku ladenia. Organ vo Vajnorochoch má 15 registrov. Slovom traktúra sa označuje súhrn pohyblivých súčiastok, ktorými sa organ ovláda. Mechanické ovládanie je dnes najviac cenený typ ovládania.

V organe sú tri zásuvkové vzdušnice. Vzdušnica je najdôležitejšia časť organa – zariadenie s rozvodmi vzduchu pre písťaly. Písťaly stoja na hornej strane vzdušnice. Pomocou dômyselného ovládania – traktúry, dokáže organista od hracieho stola ovládať každú písťalu v organe jednotlivo. Písťaly sú zásobované vzduchom z veľkého mecha, umiestneného v miestnosti za organom. Voľne stojaci hrací stôl (miesto, odkiaľ organista ovláda organ) je umiestnený v strede pred organom pri zábradlí chóru. Pojmom rozsah manuálov sa udáva počet kláves, ktoré obsahuje manuál alebo pedál. Zatiaľ čo bežný moderný klavír má kláves 88, vajnorský organ ich má v manuáli 54 (rozsah C – f3 – veľké C po trojčiarkované f) a v pedáli 27 (rozsah C – d1 – veľké C po jednočiarkované d). Nižší počet kláves je pri organoch bežný, napríklad v 18. st. to bolo 45 – 49, v 19. st. 54 kláves a veľké organy v 20. st. ich môžu mať až 61.

Organ vo Vajnorochoch bol pôvodne postavený ako tzv. jednomanuálový nástroj s pedálom, mal teda iba jednu klaviatúru pre ruky a jednu pre nohy. Druhý manuál pridal v sedemdesiatych rokoch 20. storočia. Je umiestnený v spodnej časti organovej skrine pod písťalami prvého manuálu. Výraz dispozícia sa v organárstve používa

Vajnorský organista Alois Gajdušek – 70. roky (poskytol Emil Gajdušek).

na popis registrov, ktoré sa v organe nachádzajú. Podľa dispozície si skúsený organista vie vybrať skladby a použitie registrov ešte predtým, ako prvýkrát príde k organu. Vďaka veľkému počtu rôznych registrov a meniacemu sa hudobnému vkusu počas histórie stavby organov existuje množstvo odlišných dispozícií.

Organ je kvôli svojmu veku a umeleckým kvalitám zapísaný v Zozname národných kultúrnych pamiatok. Je vzácnym dokladom hudobnej produkcie z dávno minulých čias. Vplyvom niektorých, nie vždy vhodných, zásahov pri predchádzajúcich opravách jeho historická a umelecká hodnota klesala. Hra na organe sa kvôli zlému

technickému stavu stala utrpením. Tlak kláves v hracom stole bol trikrát (!) vyšší, ako v inom porovnateľnom organe. To odradzovalo organistov od hrania na tomto organe. Zle hrajúce písťaly, úniky vzduchu, hlučné dúchadlo, ale aj nevhodné nátery na historickej skrini – to všetko prispelo k rozhodnutiu vykonať nie obyčajnú obnovu, ale pristúpiť ku komplexnému reštaurovaniu organa, so zreteľom na zachovanie pôvodných hodnôt a štýlovej rekonštrukcii. Výsledkom by mal byť výtvarne, technicky a zvukovo vysoko hodnotný umelecký nástroj vhodný na každodenné použitie pri bohoslužbách, alebo pri štýlovej interpretácii dobovej hudobnej literatúry.

Dispozícia Vajnorského organa pred demontážou, opísaná z registrových štítkov na hracom stole:

I. manuál (C – f3)		II. manuál (C – f3)		pedál (C – d1, 12 tónov)	
Principál	8'	Gamba	8'	Subbas	16'
Kryt	8'	Kryt	8'	Oktávbas	8'
Salicionál	8'	Kryt	4'	—	—
Oktáva	4'	Principál	4'	—	—
Flauta lesná	4'	Oktáva	2'	—	—
Kvinta	2 2/3'	Superoktáva	1'	—	—
Oktáva	2'	—	—	—	—
Mixtúra	2'	—	—	—	—

Vajnorské Kultúrne leto

Kultúrne leto vo Vajnoroch.

potešili deti nafukovacím hradom, rôznymi súťažnými disciplínami, vystúpením kúzelníka, maľovaním na tvár, bublinovou show i obľúbenou Mášou s medveďom. Milovníci automobilových veteránov si určite prišli na svoje na 6. ročníku Malokarpatskej Veterán Tatra Rallye, ktorá k nám zavítala 11. júla. Divadelné nedele obohatili dve vystúpenia nášho Vajnorského ochotníckeho divadla tromi jednoaktovkami: Kocúri, Babky-Šmejd a Alzheimerky. Oceňujeme iniciatívu Igora Roya poskytovať priestor aj mladým ochotníkom v podaní Zdenka Zapletala, Jozefa Mišíka a Kiary Slávikovej. V úlohách dvoch sklerotických dôchodkyň sa bravúrne predviedli Danko Rybárová s Aničkou Bartošovou. Svojimi výkonmi za nimi nezaostávali ani Michal Pustai, Zuzana Brunclíková či Miroslav Rybár. V menšej úlohe sa predstavil aj spevák Dušan Grúň, s ktorým si známe evergreeny zaspievalo celé publikum. V rámci Divadelných nediel sme privítali aj hosťujúce Alžbetínske naivné divadlo s hrou Mladosť nepozná vek. Téma spomínania a spomínania dvoch starších bývalých hercov, ktorí sa ocitli v domove dôchodcov, mnohých trochu zaskočila, hercom však k ich výbornému výkonu môžeme iba zablahoželať. Každú druhú nedeľu sme v spolupráci s EduDramou, ktorú vedie Veronika Kořínková s Barborou Jurinovou, pripravili pre najmenších interaktívne detské predstavenia: Kde je Cyril, Čarodejné kvapky, Jedno-rožec a Malý samuraj. Naše kultúrne leto od

Text: Katarína Dobiášová, vedúca oddelenia kultúry, športu a medzinárodných vzťahov
Snímky: Archív MČ Bratislava-Vajnory

V období postupného uvoľňovania krízových opatrení v súvislosti s pandemiou koronavírusu, sme v našej mestskej časti počas letných mesiacov mohli opäť naplno rozvinúť organizáciu kultúrnych podujatí. Vďaka finančnej podpore podnikateľov, ktorí majú prevádzky v Parku pod lipami – Bakchus Vila, Prešík, Zmrzlina Sadiki, sme si napriek nepriaznivej situácii užili bohatšie kultúrne leto (ďalej KL) ako po minulé roky.

Už počas mesiaca jún sme pre vás pripravovali hudobné večery, z ktorých sa pre nepriaznivé počasie, žiaľ, uskutočnil iba jeden. Týždeň pred otvorením KL sa predstavila vajnorská hudobná skupina Shine, jej vystúpenie potešilo všetkých priaznivcov a fanúšikov tejto kapely. Samotný začiatok kultúrneho leta 26. júna sa niesol v znamení Vajnorskej dychovej hudby a Vajnorského okrásľovacieho spolku. Počas oboch letných mesiacov Park pod lipami pravidelne ožíval každý piatok a nedeľu rôznymi podujatiami KL. Piatky patrili predovšetkým letnému open air kinu, v rámci ktorého sme vám ponúkli

atraktívne tituly z tohtoročnej i minuloročnej filmovej produkcie. Prevažu mali hlavne filmy určené detským divákom, najväčší úspech zaznamenali: Ako si vycvičiť draka 3, Angry Birds 2 a Tajný život maznáčikov. Dospelí si nenechali ujsť tituly ako Príliš osobná známosť, Ženy v behu, Pries prsty, Last Christmas, Šťastný nový rok. V rámci sprievodných podujatí sme v spolupráci s Agentúrou PRIMA a finančnou podporou vyššie uvedených vajnorských podnikateľov každý piatok od 18.00h do 20.00h

ZA PODPORU VAJNORSKÉHO KULTÚRNEHO LETA ĎAKUJEME:

Agentúra prima

20. do 24. júla obohatila aj neodmysliteľná Škola vajnorských tradícií, ktorá sa konala na nádvorí Vajnorského ľudového domu. Mimoriadny úspech zožalo ich vystúpenie pod názvom Babi z vinohradu, ktoré bolo vyvrcholením i príjemnou čerešničkou na torte. Záver kultúrneho leta patrilo vystúpeniu hudobných skupín Pilná kapela a Magdala Band. Detských návštevníkov potešilo divadlo Jerguško i obľúbený Sníček Hugo. V rámci sprievodných podujatí si mohli deti vymalovať svoje okienko v tvorivých dielňach Pres vajnorské okénko, zaskákať na nafukovacom hrade alebo si dať pomalovať tvár. Milou udalosťou bolo aj symbolické odovzdanie dožinkového venca predsedovi PD Vajnory, Branislavovi Brúderovi, prostredníctvom členov Vajnorského okrášlovacieho spolku. Veríme, že na budúci rok sa tento akt uskutoční počas slávnosti ukončenia žatvy, priamo na Vajnorských dožinkách 2021.

Kultúrne leto vo Vajnoroch.

Jubilejná sezóna nášho *divadelného* súboru

Text: Igor Roy

Snímka: Archív MČ Bratislava-Vajnory

Vajnorské ochotnícke divadlo nastupuje od svojho znovuobnovenia do svojej desiatej, jubilejnej divadelnej sezóny. Napriek tomu, že tá uplynulá kultúre a umeniu kvôli pandémie koronavírusu priveľmi nežičila, veríme, že sa nám podarí naše plány a vízie naplniť a realizovať.

Kedže sme našu činnosť museli pre známe príčiny dočasne pozastaviť, presunul sa skúšobný proces a príprava projektov, ktoré sme si naplánovali. V marci sme museli zastaviť i pravidelne uvádzanú talk show Odraz v zrkadlách, či úspešný hudobno-poetický program Kytica piesní a poézie, ktorý si získava stále viac priaznivcov, najmä z radov strednej a staršej vekovej kategórie.

Veľmi sa tešíme, že sa nám podarilo obnoviť spoluprácu s profesionálnou herečkou a režisérkou Ingrid Hanzelovou, ktorú si naši diváci iste pamätajú z účinkovania v našej prvotine Grobiani. V nej stvárnila jednu z hlavných postáv, keď v bleskovom, v podstate dvadsať hodinovom našťudovaní, zaskočila za zranenú (kolegyňu) herečku. Neskôr sa ujala i úpravy a réžie našej druhej hry Predmanželská komédia. V našej jubilejnej sezóne pre naše divadlo pripraví a našťuduje ďalšiu klasickú komédiu, ktorú plánujeme uviesť na jar v roku 2021.

Dvorná scenáristka Vajnorského ochotníckeho

Talk Show s Marínou Kráľovičovou a Ľubom Paulovičom.

keho divadla, pani Daniela Rybárová upravila krásnu rozprávku o dobrom rybárovi a jeho márnivej žene. Tento malý experiment klasického a bábkového divadla, pre tých najúprimnejších a najpozornejších divákov, by sme v našom divadle radi uviedli v období Vianoc.

Keďže Vajnorské ochotnícke divadlo združuje i profesionálnych hercov, rokujeme i o našťudovaní divadelnej hry, ktorej obsadenie bude čisto profesionálne. Veríme, že s profesionálnymi hercami, spevákmi, ale i významnými osobnosťami spoločenského života sa od septembra budeme pravidelne stretávať, už tradične, poslednú nedeľu v mesiaci v spomínanej talk show. Predpo-

kladáme, že v tomto roku, udelí naše divadlo v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Vajnory Ceny Ferdinanda Fašunga.

Plány a vízie máme veľké a veríme, že sa nám desiatu, jubilejnú divadelnú sezónu podarí oslaviť dôstojne a budeme na ňu hrdí tak, ako sme boli hrdí pri oslavách storočnice ochotníckeho divadelníctva vo Vajnoroch.

Zároveň pozývam všetkých, ktorí majú záujem a túžbu vyskúšať si pocit zo svetiel reflektorov, vône šminiek a javiska, aby neváhali a pridali sa k nám. Dvere do nášho divadla sú otvorené pre každého, kto chce hrať, spievať, tancovať, alebo byť jednoducho pri tom, keď sa tvorí.

Jozef Šimonovič, *herec, recitátor*

Text: redakcia
Snímky: archív

Narodil sa 10. mája 1949 v Bratislave. V rokoch 1965 až 1969 študoval na Strednej priemyselnej škole chemickej, odbor technológia spracovania mäsa. V rokoch 1969 až 1973 študoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, odbor herectvo pod vedením Jozefa Budského a Karola L. Zachara. Jozef Šimonovič patrí medzi významné osobnosti slovenského umeleckého a kultúrneho diania a Vajnor, kde pôsobí vo verejno-prospešných funkciách.

Jozef Šimonovič pri prednese.

Už v detstve si pod vplyvom svojej mamy vybudoval vzťah k poézii a jej interpretácii, v ktorej ho počas vysokoškolských štúdií cibril vynikajúci slovenský herec a recitátor Viliam Záborský.

Prvý angažmán ho zaviedol do Krajského divadla v Nitre, kde jeho úvodnou divadelnou postavou bol Jánošík v muzikáli Maľované na skle. Túto hru inscenovali v Nitrianskom divadle ešte niekoľko rokov pred jej veľmi úspešným uvedením v SND. Počas šiestich rokov umeleckej činnosti v Nitre našťudoval a odohral tento významný predstaviteľ slovenského herectva veľa predstavení v kultúrnych domoch a divadelných sálach po celom Slovensku, ale i na zájazdoch v Českej republike. Po odchode z nitrianskeho divadla štyri roky pôsobil ako umelec v slobodnom povolani bez trvalého angažmánu. Venoval sa interpretácii poézie v rôznych programových podobách, spolu so spevákami a hudobníkmi absolvoval množstvo koncertov po celom Slovensku. Osobitnú obľubu si získal na vystúpeniach v kúpeľných mestách. Od roku 1980 až do zrušenia Poetického súboru Novej scény v roku 1990 bol jeho popredným členom. Následne pôsobil v hereckom súbore Slovenského rozhlasu, kde vytvoril nespočetné množstvo relácií, úloh

v rozhlasových hrách a rozprávkach. Za celoživotnú tvorbu v rozhlase mu udelil Literárny fond svoju cenu.

Vďaka jeho umeniu, charakteristickému, zvučnému a príjemnému hlasu sa stal vyhľadávaným hercom dabingu. Účinkoval vo vyše stodvadsiatich filmoch a seriáloch. Zostal však aj obľúbeným rozhlasovým hercom so sugestívnym, neopakovateľným prejavom, z ktorého si poslucháč vedel utvoriť predstavu o interpretovanej postave. V umeleckej tvorivej práci pre rozhlasové médiá pokračuje dodnes, najmä v rádiu Lumen. Za tvorbu v tomto rádiu získal Cenu Fra Angelika. Vynikajúcu interpretáciu poézie J. Šimonoviča ocenili na Československej prehliadke poézie v Poděbradoch cenou Krištáľovej ruže.

V tomto roku získal cenu ministerky kultúry za celoživotnú tvorbu v divadle, rozhlase, televízii, filme a za vynikajúce výsledky v oblasti interpretácie poézie.

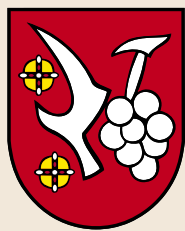
Účinkoval v mnohých televíznych reláciách, inscenáciách a programoch, napr. Anička Jurkovičová, Jurát, Chalupárium, Konôpka, Povstalecká história, Bocianie hniezdo, Tajuplný ostrov a v mnohých ďalších. Vyučoval umelecký prednes na Kon-

zervatóriu v Bratislave, prednášal lekcie pre laikov a študentov na Bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V občianskom živote pôsobil ako prvý podpredseda Matice Slovenskej.

Svoj voľný čas rád trávi vo svojej druhej destinácii – na chalupe v Borskom Mikuláši v kruhu svojej rodiny a priateľov, v lone "búranských" borovic.

PRACOVNÁ PONUKA

Mestská časť Bratislava-Vajnory,
so sídlom Roľnícka 109, 831 07
Bratislava-Vajnory hľadá

TECHNICKÝCH PRACOVNÍKOV NA ODDELENIE HOSPODÁRSKEJ SPRÁVY

Pracovná náplň spočíva predovšetkým v zabezpečovaní čistoty, starostlivosti o zeleň, zabezpečovaní údržby a opráv objektov vo vlastníctve a správe mestskej časti a prevádzkovej techniky.

Nástup: dohodou

**Základná zložka mzdy
(brutto): 650 EUR**

KONTAKTUJTE NÁS

Osobne:

v budove Miestneho úradu mestskej
časti Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109.

e-mail: kulka@vajnory.sk
alebo gorcs@vajnory.sk

Vajnory medzi najúspešnejšími obcami

Uprostred leta, 14. júla tohto roku, prevzal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček spolu s pani vicestarostkou Soňou Molnárovou ocenenie Zlaté vedro, ktoré udeľuje nezávislý Inštitút SGI najúspešnejším obciam v riešení podnetov na portáli odkazprestarostu.sk.

Ktomuto uznaniu starosta Michal Vlček poznamenal: „Je veľmi príjemné, ak je Vaša práca ocenená. Toto ocenenie patrí predovšetkým mojim kolegom, či už stavebného úradu, životného prostredia či dopravy, kolegom z hospodárskej správy, proste všetkým zamestnancom úradu, bez ktorých by tento úspech nebol možný. Špeciálne poďakovanie patrí mojej kolegyni Nele, ktorá podnety sleduje a ktorá naozaj stráži, aby žiaden nezapadol prachom a bol naozaj vyriešený.“

Poďakovanie patrí aj občanom Vajnor, ktorí podnety sledujú a je vidno, že im záleží na mieste, kde bývajú.

My sa budeme naďalej snažiť podnety riešiť v čo najskoršom termíne a čo najkvalitnejšie. Nie kvôli oceneniam, ale kvôli tomu, aby sa nám vo Vajnoroch dobre bývalo.

**nevyhadzujte
KNIHY
darujte ich nám
odvezieme si ich**

0907 701 786

Univerzita tretieho veku Ekonomickej univerzity v Bratislave ukončila akademický rok 2019/2020

Text a snímky: Janka Chladecká

ŠTUDENTI SÚ Z VAJNOR A Z CHORVÁTSKEHO GROBU

Vo štvrtok 2. júla 2020 sa Kultúrny dom Vajnory zaplnil seniormi – študentmi Univerzity tretieho veku z Vajnor a Chorvátskeho Grobu. Na stretnutie sa tešili napriek tomu, že ešte nedávno museli zažívať mimoriadne nepríjemné obmedzenia kvôli pandémie COVID-19 a teraz sa konečne dostali medzi rovesníkov! Samozrejme, všetko prebiehalo za prísnych hygienických podmienok a dodržiavaní všetkých opatrení.

Výučba na Univerzite tretieho veku prebiehala online od 9. marca 2020. Študenti pravidelne dostávali touto cestou prednášky zo všetkých študijných odborov, ktorých bolo okolo štyridsať sedem. V období nečakanej spoločenskej izolácie medzi seniormi sa prirodzenou cestou udržiaval nielen komunikačný kanál, ale aj pozitívna nálada. Na stretnutí sme zhodnotili uplynulé obdobie, ukázali spoločné fotografie z virtuálnej kaviarne, virtuálnej kuchárky, zaspomínali sme si na Desatoro seniora a na všetko, čo medzi nami vytváralo pevný, stabilný a užitočný most. Piliermi toho mostu boli nielen

Slávnostné ukončenie akademického roku 2019/2020 Univerzity tretieho veku.

študenti Univerzity tretieho veku, ale v prvom rade vedúce z oboch študijných skupín. Vo Vajnoroch vicestarostka pani Soňa Molnárová a v Chorvátskom Grobe pani Anna Lamperová.

Na ukončení akademického roku sa zúčastnil rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave pán Prof. Ing. Ferdinand Daňo, PhD., dekan – garant štúdia Univerzity tretieho veku vo Vajnoroch a v Chorvátskom Grobe a dekan Obchodnej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave pán Ing. Peter Drábik, PhD., MSc. spoločne so svojím prodekanom Ing. Jozefom Orgonášom, PhD., MBA. Rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Ferdinand Daňo vo svojom príhovore povedal: „Seniori dokázali, že sú rovnocennými študentmi našej univerzity. Zvládli online výučbu a online komunikáciu s akademickým hodnotením. Sme hrdí na našu Univerzitu tretieho veku, ktorá celé zložité obdobie slúžila seniorom. Ďakujem Vám všetkým, že ste boli s nami, že ste boli spolu a ďakujem pani zástupkyňi starostu Vajnor za toto dôstojné, milé a zmysluplné ukončenie akademického roka 2019/2020. Som rád, že som tu dnes s Vami.“

Čo dodať na záver? Obdobie pandémie sme zvládli, spojilo Vajnory a Chorvátsky Grob, a poskytlo nám ešte väčší dôvod na radosť z prichádzajúceho nového akademického roka 2020/2021. Študentov Univerzity tretieho veku čaká druhý ročník a slávnostná promócia v modernej aule Ekonomickej univerzity Bratislava.

Počiatky pôsobnosti nášho *dychového* orchestra

Dychový orchester Vajnorák.

Zdroj: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika).

Prvé správy o muzike vo Vajnoroch pochádzajú zo začiatku 19. storočia, keď sa tu grupovala skupina muzikantov, pričom každý jeden hrával poväčšine na hudobný nástroj zvaný „šutky“. Bol to nástroj na spôsob gájd a bol v tej dobe veľmi obľúbený. Podľa historikov sa usudzuje, že tieto šutky boli vlastne slovenské dvojzvukové gajdy, ktorých mech sa nafukoval ústami.

Šutkári účinkovali v letných mesiacoch po nedeliach a sviatkoch v peknom prírodnom prostredí pod starými veľkými dubami, kde si mládež vyburila svoju mladú krv pri tanci, kým stárež pri druž-

nej debatae požívala svoj obľúbený slastný mok, vínečko. Miesto, kde sa poriadali tieto zábavy a posedenia sa dodnes menuje Šuty, pretože tam vyhrávali šutkári.

V roku 1848 sa končí obdobie šutkárov, keď niektorí mladší zakladajú už husľovú muziku, ako to bolo v móde. Podnet podľa pamätníkov im dali kozácke vojská, ktoré koncom mája a začiatkom júna 1849 táborili nielen v Bratislave, ale aj vo Vajnoroch počas politických konfliktov medzi Viedňou a Pešťou. Tieto kozácke vojská mali mať aj svoju jazdeckú hudbu, ktorá pri svojom odchode z vďaky za občerstvenie zo strany vajnorských obyvateľov, darovala časť sláčikových hudobných nástrojov. Jeden z týchto nástrojov, basa, sa mala nachádzať na povale hudobníka Krištofiča na Novej ulici ešte do roku 1919, keď ju tento za žiadnu cenu nechcel predať. No i na-

priek tomu „skapala“ na škodu tejto historickej pamiatky.

V akom zložení hrávala táto husľová muzika, ved' máme presné záznamy:

1. husle: Ján Krištofič, r. 1826, zároveň predník; 2. husle: Filip Benčič, r. 1823; 1. kontra Ján Mažárek, r. 1830; 2. kontra: Ján Belaj, r. 1822; klarinet: Jozef Zeman, r. 1828 a basa – Ján Orth, r. 1827.

Za zmienku stojí aj to, že Filip Benčič hrával na husle ľavou rukou a Jozef Zeman vlastnil klarinet zo žltého dreva, čo bolo v oboch prípadoch raritou. Končí sa však aj ich obdobie, aby v krátkej dobe i za ich pomoci nastúpila éra neskoršej slávnej dychovej hudby...

Dychová hudba vo Vajnoroch známa pod svojim názvom *Vajnorák*, patrí medzi najstaršie a najvýznamnejšie inštrumentálne

Vajnorská dychovka v roku 1927.

skupiny, ktorá interpretuje svojskú ľudovú hudbu. Jej založenie spadá do roku 1866 a tak dychovka právom patrí medzi naše najstaršie na Slovensku, lebo len Dychovka z Dolnej Súče je staršia, ale slávna Dychovka Františka Kmocha z Kolína o šesť rokov mladšia.

Prvým zakladateľom dychovej hudby a zároveň kapelníkom bol Václav Kubišta, narodený v roku 1836 v Slavhosticiach, okres Jičín v Čechách. Na Slovensko prišiel na „vandrovku“ za chlebom. Spočiatku sa usadil v susednom Račišdorfe, kde prijal miesto učiteľa a organistu. Tu po krátkej známosti uzavrel sobáš s dcérou miestneho debnára Patronellou Vanerkovou dňa 16. januára 1861. A že to bol správny krok tohto mladého učiteľa, neskôršie hudobníka, ukázala budúcnosť. Lebo práve jeho životná družka formovala nielen jeho súkromný život, ale preukazovala i hlboký zmysel a pochopenie pre jeho nevšedné zanietanie a rozvíjanie talentu pre hudbu. Keď sa začiatkom roka 1866 uvoľnilo miesto učiteľa a organistu vo Vajnorocho aj s bytom, neváhal a presťahoval sa aj s manželkou na nové pôsobisko, akoby tušil, že práve tu ho čaká neskoršia sláva dedinského muzikanta. Ihneď po príchode do obce sa ujal svojich ponúknutých funkcií, navyše prijal aj prácu „notáriusa“. A práve tejto funkcii môže ďakovať za obľubu medzi chudobou v obci, lebo nemal z nej žiaden osoh, lebo vždy sa staval na stranu chudoby. Bolo to badať hlavne pri prepisoch majetkov, ktorých bolo neúrekom, pozeral v prvom rade na sociálny pôvod prepisovateľa, resp. odpredávajúceho. Ak bol tento zámožnejší, musel platiť prepis ihneď, ale u chudobných čakal, až kým si budú môcť finančne vybaviť prepis. A veruže sa niekedy týchto peňazí ani nedočkal.

Podobne to bolo aj v škole, kde podľa pamätníkov, bol síce veľmi prísny, no predsa vyučoval aj po skončení vyučovania zaostalých žiakov a od málo majetných nebral za doučovanie ani groš. Preto stúpala jeho cena na ľudskosti nielen u mladých, ale aj starých obyvateľov obce, ktorí jeho činy sledovali.

Zľava: Stanislav Uhlár, kapelník František Fekete, Ján Gerbeči, úplne vpravo František Osvald.

S veľkou trpezlivosťou sa venoval chlapcom aj pri učení na husliach a to tiež v rámci doškolovania hudobnej látky. Pamätník Janko Matula (neskorší kapelník) ktorý mu inak každé ráno nosieval čerstvé mlieko, lebo bývali proti škole, si zaspomínal, že veru aj on často dostával po prstoch, keď hral falošne. Ale bolo to všetko na osoh a pritom mali všetci Kubištu ako učiteľa radi.

Václav Kubišta po usadení sa v obci skúmal, ako český muzikant, či by sa nedala v obci založiť aj dychová hudba. Svoj zrak najprv upriamil na členov jestvujúcej husľovej muziky, či by sa títo nepreorientovali aj na dychové nástroje. A veru, jeho presvedčovanie u týchto muzikantov padlo na úrodnú pôdu, lebo práve títo muzikanti prejavili záujem o dychovku. Spočiatku ich veľká snaha vyšla nazmar, lebo si nedokázali osvojiť vedomosti o dychových nástrojoch. Tak nezostávalo nič iné, len aby sa kapelník Kubišta obrátil na mlad vo svojej škole. Tu si vybral zo svojich žia-

kov 10 – 12 ročných, ktorých najprv učil na husle a tak mali aj základy z teórie a harmónie. Týmto sa stáva jeho krok priam historický v prijímaní mladých hudobníkov a tieto metódy sa objavili aj u nasledujúcich kapelníkov ďalších generácií.

ČERSTVÉ FARMÁRSKE PRODUKTY

ŠUNKY APÁRKY BEZ ĎČIEK	KVÁSKOVÝ CHLIEB	VÝROBKY BEZ LAKTÓZY A BEZ LEPKU	DOMÁCA HYDINA A VAJČÍKA
KOZIE, OVČIE, KRAVSKÉ SYRY A JOGURTY	ČERSTVÉ ŠALÁTY A TRESKA	BIO TELACIE A HOVÄDZIE MÄSO	SEZÓNNA ZELENINA A OVOCIE

OC MONAR
RUBÍNOVA 1, ČIERNA VODA
www.farmarskykosik.sk

aj
BEZ OBALOV

Príbehy Vajnorského ornamentu

Text: Elena Karácsonyová

Snímky: archív p. Marty Radovichovej

O Vajnorskom ornamente sa toho od jeho zápisu do reprezentatívneho Zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska napísalo veľa. Informácie o ňom, o jeho autorkách, o podujatiach, na ktorých je prezentovaný prináša takmer každé číslo Vajnorských noviniek. Napriek tomu sme – na naše veľké šťastie – ešte stále nevyčerpali všetky pramene. V mnohých našich (vajnorských) domácnostiach sú dochované a s úctou opatrované ornamentom ozdobené úžitkové predmety a textilie, nábytok, krojové súčasti, vyšívané a maľované obrazy a sú zachované i nástenné maľby. Ich autorky svoje práce spravidla nesignovali a nepoznáme ani históriu mnohých z týchto predmetov. Sú však medzi nimi i také, ktorých príbehy ešte nie sú zabudnuté. Práve tieto príbehy Vajnorského ornamentu by sme vám chceli postupne na stránkach Vajnorských noviniek prinášať.

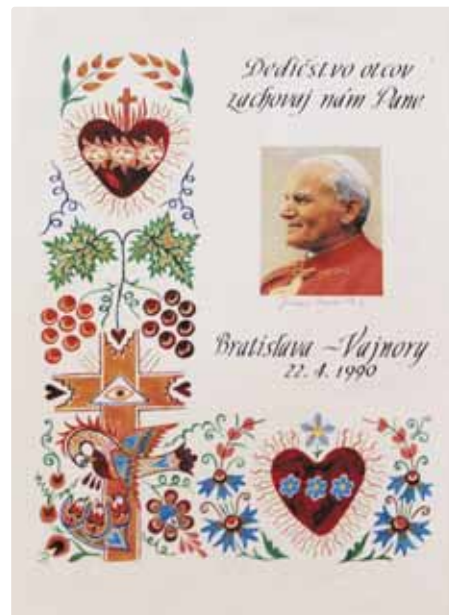
PLAGÁT VYDANÝ PRI PRÍLEŽITOSTI NÁVŠTEVY PÁPEŽA JÁNA PAVLA II. V APRÍLI 1990

Od prvej návštevy pápeža Jána Pavla II. na Slovensku na vajnorskom letisku, uplynulo tento rok v apríli presne 30 rokov. Vaj-

nory sa na jeho návštevu dobre pripravili. Pre svätého otca bola vyšíť mitra, ktorá putovala ako dar do Ríma a vydaný plagát s fotografiou pápeža, dátumom a miestom jeho návštevy – ozdobený bohatým Vajnorským ornamentom. Práve tento plagát (vydaný v dvoch veľkostiach) ako jedinečnú spomienku na túto významnú udalosť, opatruje azda každá tunajšia (vajnorská) domácnosť. Príbeh autorky ornamentu, pani Viktórie Zemanovej (rodenej Zemanovej), sme priniesli vo Vajnorských novinkách pred dvomi rokmi. Plagát s Vajnorským motívom vznikol (bol vytvorený) na podnet Kresťansko-demokratického hnutia vo Vajnoroch, ktoré zabezpečovalo aj jeho tlač. Pani Zemanovú požiadal o vytvorenie ornamentu naň pán Milan Oravec. Podľa spomienok dcéry autorky, pani Marty Radovichovej, jej mama pripravila niekoľko návrhov, ktoré sa však nezachovali. Pani Zemanová sama vybrala ten, ktorý považovala za najlepší a najvyššitižnejší. Nájde sa v ňom strapce hrozna, viničné listy (ako symbol Vajnora), pelikána kŕmiaceho mláďatá svojou krvou, ktorý v kresťanskej ikonografii predstavuje obetovanie i milosrdenstvo, kríž s Božím okom, Božské srdce a tradičné rastlinné ornamenty – klásky, kvietky, viničné úponky. Návrh maľby je nesignovaný – hoci pán Oravec autorku požiadal, aby sa podpísala, tá iba povedala, že je to zbytočné, veď každý vie, kto to kreslil. Bola to

odpoveď, aká často znela z úst autoriek ornamentov – svoje práce si ony a ich vrstovníčky navzájom poznali a nepovažovali za dôležité ich signovať.

V pozostalosti pani Viktórie Zemanovej sme našli aj reprodukciu kresby pelikána s rovnakým dátumom, ako je na plagáte – podľa spomienok jej dcéry to bol vzor, ktorý pri tejto príležitosti pani Zemanová vyšila ako spomienkový

Plagát vydaný pri príležitosti návštevy Jána Pavla II. vo Vajnoroch. Autorka ornamentu p. Viktória Zemanová.

darček na túto udalosť. Vráťim sa teraz za začiatok – v mnohých vajnorských domácnostiach sú dochované a s nemalou úctou opatrované tunajším ornamentom ozdobené úžitkové predmety a textilie, nábytok, krojové súčasti, vyšívané a maľované obrazy i nástenné maľby. Ak máte doma predmet dekorovaný Vajnorským ornamentom, ku ktorému máte osobný vzťah a o vzniku alebo osude ktorého máte informácie, radi jeho príbeh priniesieme čitateľom Vajnorských noviniek. Prispejte tak k tomu, aby príbehy nášho vajnorského ornamentu nezostali zabudnuté a najmä, aby nezostali neznáme (zabudnuté) ani jeho autorky, ktorými boli naše mamy, tety, staré mamy.

Z množstva anonymných predmetov a neúplných informácií sa nám tak azda spoločne podarí poskladať mozaiku príbehov, ktoré nám priblížia svet našich predkov. Znalosti, ktoré máme, nielen o ornamente, jeho tvorcoch a vývoji budú kompletnejšie a svet krásy opäť o niečo bohatší. Spoločne tak dokážeme naplňať to, čo je vpísané aj do výzdoby Vajnorského kostola a uvedené nad portrétom pápeža aj na dnes prezentovanom diele – „Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane.“

Námety na ďalšie príbehy Vajnorského ornamentu nám môžete posilať na e-mailovú adresu redakcie.

Maľba z plagátu sa dostala aj do vajnorskej kroniky.

Filmový dokument o našom výtvarnom unikáte

Text: Elena Karácsonyová

Snímka: Kristína Vlčková

ELEMENTY

Pod názvom Elementy nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska realizuje občianske združenie Konduktor už druhú sériu dokumentárnych filmov o vybraných prvkoch Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Je nám ctou, že jeden z dokumentov autori venujú aj Vajnorskému ornamentu, ktorý je do tohto zoznamu zapísaný od roku 2016. Občianske združenie Konduktor sa vo svojej činnosti venuje dokumentácii, propagácii a šíreniu informácií o hmotnom a nehmotnom kultúrnom dedičstve Slovenska, ale aj o jeho ochrane a obnove. Projekt Elementy nadväzuje na cyklickú reláciu „Nehaňte ľud môj“, ktorú mohli diváci sledovať na TV Folklorika.

Dokumentaristi Michal Veselský a Martin Kleibl natáčali vo Vajnoroch niekoľkokrát. Pripravili sme im náročný program, veď sme sa snažili prezentovať krásu a bohatosť Vajnorského ornamentu vo všetkých jeho podobách a v čo najširšej škále jeho uplatnenia v minulosti aj v súčasnosti. Cesta za zdokumentovaním Vajnorského ornamentu začala v Kostole Sedembolestnej Panny Márie. Najmonumentálnejšou a jednou z najkrajších ukážok maľovaného Vajnorského ornamentu je dekoratívna maľba z roku 1968 na bočných stenách svätyne. Rovnako pozoruhodná je zbierka sakrálnych rúch a cirkevných textílií, v ktorej sú svojimi prácami zastúpené azda všetky vajnorské vyšívачky. Práve na ornátoch, pluviáloch, či oltárnych plachtách sa uplatňuje vyšívачný ornament vo svojej rozmerovo najväčšej a najbohatšej forme. Nástenné maľby a úžitkové predmety zdobené ornamentom s hrdoťou predstavili manželia Krištofičovi. Porozprávali dokumentaristom najmä o tom, ako sa žije s Vajnorským ornamentom v reálnom obytne priestore, ako a prečo zachovávajú tradičnú formu vajnorského bývania.

Vo Vajnorskom ľudovom dome sme sa pochválili nielen jeho históriou a oboma nástennými maľbami, ale aj krojovými súčasťami a úžitkovým textilom zo súkromných zbierok členiek občianskeho združenia Podobenka z Vajnora a Vajnorská keramika.

Z nakrúcania filmu o Vajnorskom ornamente v Kostole Sedembolestnej Panny Márie.

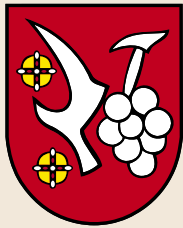
Porozprávali sme o histórii Vajnorského ornamentu a jeho vývoji, farebnosti, motívoch, ktoré sa v ňom uplatňujú a ich symbolike. Nezabudli sme samozrejme ani vajnorské ľudové umelkyne - maliarky a vyšívачky, ktoré boli v minulosti jeho autorkami a hlavnými nositeľkami tradície.

Autori dokumentu sa stretli aj s tými, ktorí sa v súčasnosti venujú udržiavaniu a rozvíjaniu ornamentu vlastnou tvorbou. Tradičný spôsob vyšívania predstavila Elena Karácsonyová, kreslenie a maľovanie ornamentu a formy jeho súčasného využitia ukázali Kristína Rožňovcová a Erika Surányiová. Zdobenie kraslíc prezentovala Viera Slezáková. Pre zachovávanie kultúrneho dedičstva sú veľmi dôležité aj aktivity súvisiace s oboznamovaním širších vrstiev obyvateľov s tradičnou kultúrou Vajnora, vrátane ornamentu. Dokumentaristi natáčali počas Letnej školy vajnorských tradícií, ktorú OZ Podobenka organizuje spolu s mestskou časťou už od roku 2014, remeselných dielní letného tábora s Lúčnicou a zúčastnili sa aj prezentácie vajnorského čepčenia, krojov a vyšíviek, ktoré Podobenka tiež pravidelne realizuje počas letného tábora s Lúčnicou. Počas natáčania dokumentu sme sa snažili predstaviť Vajnorský ornament ako životaschopný prvok, ktorého tradícia tvor-

by je v obci kontinuálne zachovaná a obyvatelia Vajnora sa mu aktívne venujú aj dnes. Prezentovali sme množstvo nádherných výšíviek, malieb a úžitkových predmetov vytvorených s láskou a hrdoťou v minulosti a opatrovaných aj v súčasnosti. Najmä však každý z nás porozprával svoj osobný „príbeh Vajnorského ornamentu“...

Spracovanie bohatého dokumentačného materiálu je už v rukách autorov dokumentu. To, ako v rámci projektu Elementy zmapovali iné prvky zapísané do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, si môžete pozrieť na internete na adrese <https://vimeo.com/channels/1498640>. Všetci sa už veľmi tešíme, že čoskoro pribudne aj dokument o najkrajšom – Vajnorskom ornamente.

Na záver mi dovoľte ešte poďakovanie všetkým, bez obetavej práce a záujmu ktorých by sa náš ornament nebol zachoval a tradícia jeho tvorby by sa neudržiavala. Bez týchto nadšencov by nebolo možná ani realizácia tohto dokumentu. Veľká vďaka tiež patrí Gabike Zemanovej za organizáciu a logistiku, mestskej časti za podporu, Vajnorskej farnosti za sprístupnenie priestorov kostola a všetkým ostatným ktorí sa na nakrúcaní podieľali.

KULTÚRNE, SPOLOČENSKÉ A ŠPORTOVÉ PODUJATIA

OKTÓBER:

10. 10. 2020

ŠARKANIÁDA 2020

Súťaž v púšťaní šarkanov, organizuje MČ BA-Vajnory. **Miesto konania:** areál býv. športového letiska Vajnory od 13.30 h – 17.30 h

10. 10. 2020

JABLKOVÉ HODOVANIE 2020

predaj jablkových koláčov a výrobkov **organizuje** MČ BA-Vajnory v spolupráci s BSK a MOS Modra. **Miesto konania:** areál býv. športového letiska Vajnory od 13.30 h – 17.30 h

11. 10. 2020

VAJNORSKÝ MINIMARATÓN 2020

Amatérske verejné bežecké podujatie, **organizuje** MČ BA-Vajnory. **Miesto konania:** detské ihrisko Koniarkova, Jurská cesta 12.30 h – 17.00 h

25. 10. 2020

TALK SHOW IGORA ROYA

Podujatie organizuje: VOD s podporou MČ BA-Vajnory. **Miesto konania:** Malá sála DK Vajnory o 19.00h

NOVEMBER:

7. – 8. 11. 2020

VAJNORSKÝ ŠIRÁČEK 2020

Prehliadka divadiel a amatérskych súborov. **Podujatie organizuje:** Podobenka z Vajnory v spolupráci s MČ BA-Vajnory, **Miesto konania:** DK Vajnory

Vzhľadom na opatrenia v súvislosti s pandémiou koronavírusu, zmena alebo zrušenie akcií organizovaných mestskou časťou vyhradená.

Pietna spomienka na počesť 76. výročia SNP

Text: redakcia

Snímky: archív MČ Bratislava-Vajnory

28. augusta 2020 o 17.00 h. sa stretli na Pietnej spomienke predstavitelia mestskej časti Bratislava-Vajnory starosta Ing. Michal Vlček a zástupkyňa starostu Ing. Soňa Molnárová pri Pomníku padlých hrdinov na Osloboditeľskej ulici za účasti občanov Vajnory. Položením vencov si uctili pamiatku hrdinov Slovenského národného povstania pri príležitosti jeho 76. výročia. V prejave starosta Vajnory okrem iného citátom nášho velikána Milana Rastislava Štefánika uviedol: „Kto si myslí, že mu slobodu druhí vybojujú, ten jej nie je hoden.“ A doplnil: „My Slováci sme v rozhodujúcej chvíli ukázali, že slobodu si vieme vybojovať sami. Silu postaviť sa zlu a nespravodlivosti sme ako národ ukázali ešte niekoľkokrát. V roku 1989 sme sa vedeli postaviť

totalitnému režimu, v roku 1998 kedy sme jasne prejavili túžbu patriť do európskeho spoločenstva. Prečo ale spomínam tieto udalosti? Ak sa totiž národ včas postaví zlu, je to dobré pre jeho budúcnosť.“

Pres vajnorské okénko alebo V okne maľované

Text: Elena Karácsonyová

Každoročnou súčasťou kultúrneho leta vo Vajnoroch sú aktivity organizované občianskym združením Podobenka z Vajnory. Tak ako po minulé roky, aj v tomto roku Podobenka s podporou mestskej časti Bratislava-Vajnory pripravila pre Vajnorčanov a návštevníkov obce v júli už 6. ročník Letnej školy vajnorských tradícií. Novým podujatím z dielne Podobenky pre verejnosť bolo rodinné maľovanie podľa vlastnej fantázie. Podujatie sa konalo po celý týždeň, 27. až 31. júla vo dvore Vajnorského ľudového domu. Návštevníci mali na pripravené kartóny, niektoré aj s predmaľovanými okienkami, nakresliť, čo vidia z okna alebo vo svojom okne. Podujatie oslovilo nielen deti, maľovania okienok sa aktívne zúčastnili aj ich rodičia či starí rodičia – a všetkých to veľmi bavilo. Obrázky sa preto maľovali a dokončovali nielen v stanovenom termíne, ale vlastne počas celého leta. Témy „vajnorských okienok“ sú rôznorodé – krajina počas štyroch ročných období, vajnorské ornamenty, zvieratká, kvety, muškáty v okne, Vajnorka v kroji a mnohé ďalšie. Jedno majú ale všetky spoločné – sú nádherné. O tom ste sa nakoniec mohli presvedčiť sami v piatok, 27. augusta, na ukončení kultúrneho leta

v Parku pod lipami, kde Podobenka pripravila výstavu týchto prác a malé poohliadnutie za letom – možnosť namaľovať si znovu (alebo po prvý raz) svoje vajnorské okienko. Záujem bol obrovský a ako sa vyjadрили naše dievčatá – „deti kreslili, že nestačili kartóny“. Taký záujem sme azda ani nečakali, maľovalo sa až do neskorého večera. Bolo to naozaj pekné ukončenie kultúrneho leta.

A hoci je tento rok náročný na organizáciu takýchto podujatí, veľmi nás teší, že nielen deti z Podobenky so svojimi rodičmi a stáli účastníci našich akcií, ale aj náhodní a noví návštevníci, si našli cestu do dvora, kde to v lete žije.

Naša vďaka patrí všetkým účastníkom a tým, ktorí nám maľovanie „pres vajnorské okénko“ pomohli realizovať – najmä Gabike Zemanovej, ktorá ho vymyslela a viedla, Erike Surányiovej, ktorá pomáhala najmä začínajúcim maliarom, Danke Krištofičovej a Aničke Bartošovej.

Vajnorské okénka sa od 2. septembra presťahovali do budovy miestneho úradu a zároveň je možné si ich pozrieť na fb Podobenky z Vajnory alebo na www.vajnory.sk.

Bikesharing v Bratislave

Text a snímka: Alexandra Görcsová

Ako si mohla naša verejnosť všimnúť, zdieľané bicykle sa dostali už aj do Vajnor. Čo vlastne bikesharing (zdieľanie bicyklov) je a aké máte možnosti využívania týchto služieb, vám priblížime v tomto článku.

BIKESHARING

Služba, ktorá zabezpečuje požičiavanie tzv. verejných bicyklov. Myšlienkou tejto služby je poskytnúť možnosť využívania takýchto bicyklov zadarmo, alebo za prijateľnú cenu na krátke vzdialenosti v rámci mesta a jeho blízkeho okolia. Bicykle sa vďaka tomuto nápadu stávajú alternatívou k hromadnej alebo individuálnej automobilovej doprave, čím znižujú dopravné zápchy, množstvo hlučiny, či hladinu znečistenia vzduchu. Verejné bicykle taktiež slúžia na prekonanie určitej vzdialenosti potrebnej na pripojenie sa k sieti verejnej dopravy.

Služba bikesharingu nie je žiadnou novinkou. Už v roku 2001 tu boli prvé pokusy o zavedenie verejných bicyklov – počas 1. bratislavského bicykloFestu na Námestí SNP, kde uviedli deväť bielych bicyklov, ktoré mohli Bratislavčania a návštevníci mesta bezplatne použiť na prepravu v historickom jadre Bratislavy. Za týmto prvým pokusom stálo združenie nadšencov cyklistiky ako dopravného prostriedku, s názvom BicyBa (neskôr ako Cyklokoalícia). Tento pokus však dopadol neúspešne a po niekoľkých dňoch bicykle kvôli vandalizmu zmizli z ulíc. K dnešnému dňu sa ale služby bikesharingu vylepšili a obyvatelia Bratislavy ich naplno využívajú. V hlavnom meste Bratislava k dnešnému dňu pôsobia tri služby zamerané na bikesharing a to Slovaft BAJK, Antik bike a White bikes. Keďže každá organizácia má osobitú charakteristiku a pracuje na rozličných princípoch, povedzme si o nich trochu podrobnejšie.

WHITE BIKES

Nekomerčná bikesharingová služba, ktorá je v prevádzke už od roku 2012, patrí v meste Bratislava medzi menej známe. Založili ju združenie Cyklokoalícia, na základe pokusov z roku 2001. Registrácia do tohto systému spočíva v princípe osobného kontaktu s členmi cyklo koalície, ktorí ju schvaľujú. Následne je potrebné podpísať zmluvu, ktorá účinkuje ako ochrana pred prípadnými škodami alebo krádežami bicykla. Používanie bicyklov je podmienené

absolvovaním „školenia“ ako biele bicykle používať a zamknúť. Keďže tento systém funguje ako komunitný, samotné jazdy bicyklom nie sú spoplatnené. V rámci služby sa ale môže zapojiť každý, kto nejakým spôsobom vie pomôcť pri rozvoji systému, ako napr. opravou bicyklov, grafikou/dizajnom, programovaním alebo iným spôsobom. Rovnako môže poslať dobrovoľný príspevok, ktorý sa následne použije na rozvoj služby. Požičiavané zdieľané bicykle majú presne stanovené miesta, odkiaľ si ich používateľ môže požičať.

Zvyčajne sú to miesta v širšom centre mesta na relatívne bezpečnom mieste so stojanom na bicykle, ktorý je označený nálepkou. Požičiava sa prostredníctvom systému zámok s číselným kódom. Užívateľ zaslaním SMS alebo cez web získa kód zámky bicykla, ktorým si ho odomkne a môže sa voziť. Po skončení užívania bicykla kód na zámku zmení a bicykel vráti na niektoré z vyhradených stanovísk.

SLOVAFT BAJK

Najrozšírenejšia bikesharingová služba v meste Bratislava, ktorá sa nachádza už takmer v každej mestskej časti. Založili ju na základe spolupráce Hlavného mesta Bratislava a spoločnosti Slovaft v roku 2018. Systém požičiavania bicyklov spočíva na princípe staníc, čo znamená, že bicykle sa odkladajú na konkrétnych miestach, kde sú vybudované dokovacie stanice. V meste je ku dnešnému dňu vybudovaných 120 staníc, ktoré sú rozložené v šiestich mestských častiach. Ak chcete využívať túto službu, je potrebné stiahnuť si aplikáciu a zaregistrovať sa. Táto služba je, samozrejme, platená a preto si záujemca musí kúpiť kredit, alebo program, ktorý mu umožní využívanie bicyklov. Samotné požičanie funguje tak, že po zadaní čísla bicykla do aplikácie, obdrží používateľ kód, ktorým si odomkne zámku napojenú na dokovaciu stanicu. Po skonče-

ní jazdy je potrebné bicykel vrátiť do stanice a zamknúť zámku do stojana, čím sa zastaví aj účtovanie jazdy.

ANTI-K BIKE

Táto služba nie je na Slovensku žiadnou novinkou, avšak v rámci Bratislavy medzi novinky patrí. Do prevádzky ju uviedli v mestských častiach Vajnory a Rača len v tomto roku. Službu spravuje telekomunikačná spoločnosť ANTIK, ktorá s bikesharingom začala najprv v Košiciach, v súčasnosti sa rozširuje aj do ďalších miest. Systém zapožičiavania bicyklov pracuje v úplne inom móde, ako nám doteraz známy systém Slovaft BAJK. Bicykle sú viazané na zónu, čo v prípade mestských častí predstavuje územie katastra mestskej časti. Používatelia môžu bicykle využívať v zóne oboch mestských častí a navzájom sa medzi nimi presúvať. Na využívanie služby si používatelia musia najprv stiahnuť aplikáciu a zaregistrovať sa. Následne si musia zakúpiť kredit alebo balíček, vďaka čomu budú môcť túto spoplatnenú službu používať. Odomykanie bicykla je veľmi jednoduché. Stačí do aplikácie naskenovať QR kód bicykla a použiť tlačidlo odomknúť, čím sa uvoľní zámok na zadnom kolese. Po skončení jazdy stačí zámok manuálne zasunúť, čím sa zastaví účtovanie trasy a zaplatenie jazdy z kreditu.

Veľa práce vykonal aj v ZŠ K. Brúderovej

Riaditeľ ZŠ Tibor Král.

Text a snímky: sb

NAŠIM POSLANÍM JE VZDELÁVAŤ VAJNORČANOV

Na prvý pohľad by sa zdalo, že vzdelávacie zariadenia ešte spia výdatným prázdninovým spánkom, avšak opak je pravdou. Pri pohľade na budovu Základnej školy Kataríny Brúderovej na Osloboditeľskej ulici č. 1 vo Vajnoroch sa mi hne občas nejaká postava, zato vo vnútri panuje čulý ruch. Nielen v ostatných dňoch, a nie iba od začiatku regulárnych prázdnin, ale už aj predtým, čo spôsobil nešťastný koronavírus. Je pravda, že školy osireli prv, než to býva na konci školského roku, ale prázdninové obdobie je predsa venované najmä žiakom. Učiteľom a najmä vedeniu školy prislúcha starostlivosť o ňu aj

počas leta. Optimálne počasie umožňuje realizovať čo najviac z úprav i väčších či menších opráv, pripraviť priestory, v tomto čase všetko dôkladne vydezinfikovať. Mal som teda cestu okolo základnej školy, zavolať som pánovi riaditeľovi Tiborovi Královi, či by si našiel chvíľu času a neukázal mi miesta, ktoré bolo potrebné dať čo najskôr do poriadku. Zdalo sa mi, že čaká len na to, kedy prídem, lebo, pochopiteľne, bol v škole, predtým síce niečo vybavoval mimo objektu, ale na dohodnutý čas bol na mieste.

Vo veľkej vstupnej hale ma ako prvé zaujali dve vitríny s trofejami z rôznych súťaží, na druhom konci priestranstva dával pokyny pán riaditeľ a vzápätí sa obrátil s gestom – som vám k dispozícii. Vybrali sme sa na obhliadku. Pán riaditeľ najprv spomenul, že jeden z rodičov, pán Ľuboš Bodiš, pomohol získať pre školu tri teplotné brány, teda prenosné snímače teploty pri vstupe do školy, čím mohli presunúť niekoľko učiteľov, ktorí predtým merali teplomerom, na iné úlohy. Koncom júna sa nám prihodila veľmi nemilá vec, zalistoval v pamäti „havária na vodovodnom i odtokovom liatinovom potrubí, starom vyše polstoročia. Nezostávalo nám nič iné, len sa do toho pustiť. Museli sme najmä na prízemí vymeniť staré vedenie, ktoré sa usadeninami zúžilo z 15 centimetrov na 4 – 5 cm. Opravili, vynovili a rozšírili sme toalety – odstránili sme staré škôlkárske a kompletne vybudovali nové pre prváčikov. Odpadové potrubie sme vyviedli von z budovy až na dvor a na Šaldovu ulicu, lebo kanalizácia to už

nezvládala. Neobišla nás ani výmena všetkých päťdesiatročných poistiek za moderné ističe a ich uloženie do nových skriniek.“

Na otázku, či toto všetko zostávalo len na ňom a personále školy povedal, „veľmi mi pomohli žiaci, najmä tí, ktorých som pred pár rokmi učil. Nebolo im treba veľa vysvetľovať, že potrebujeme pomoc. Prišli, urobili a bolo.“

Opravy sa vykonávali aj v ďalších obslužných priestoroch a zariadeniach. Keď som sa opýtal, či to je všetko, čo školu čaká v tomto školskom roku, okamžite zareagoval „v blízkej budúcnosti, na budúci rok, nás čaká pravdepodobne ďalšia dostavba školy, čo predstavuje šesť nových tried, kabinety, bezbariérové výtahy a toalety a menšia telocvičňa – tá súčasná už kapacitne nestačí, keďže nám odchádza menej žiakov, ako prichádza nových v pomere takmer tri ku jednej. Keď som pred piatimi rokmi nastupoval do funkcie, mali sme 276 žiakov, teraz ich máme 450 a pribúdajú, lebo sa tu stále stavia. My musíme tých Vajnorčanov vzdelávať. Samozrejme, že realizácia je podmienená súhlasom Bratislavského samosprávneho kraja. Naš zriaďovateľ Mestská časť Bratislava-Vajnory je však pripravená podpísať zmluvu na projektovú prípravu a ďalší postup. Súčasťou dostavby bude aj rekonštrukcia kotolne a vrátnice.“

Nebyť porozumenia a najmä ústretovosti vedenia Vajnor, asi by sa toto všetko len tak ľahko nedarilo uskutočniť. Ani plánovať ďalšie aktivity.

Aj tieto ističe sú nové.

Sociálne zariadenia svietia čistotou.

Nová realita v zázemí školy.

Na príchod škôlkárov sa dôkladne pripravili

Text a snímky: sb

Nielen v základnej škole sa diali účinné obnovovacie opatrenia. Zaujímalo ma, čomu sa venovali v materskej škole. Veľmi rýchlo sme sa telefonicky dohodli s pani riaditeľkou Andreou Vajdovou a tak som zaparkoval hneď vedľa vstupnej brány do rozsiahleho parkového areálu, za ktorý by sa nemusela hanbiť ani reprezentatívna inštitúcia. Ihneď sa ma ujali pracovníčky školy, zaviedli k pani riaditeľke, pridelujúcej prácu k blížiacemu sa novému školskému roku. „Zastihla nás nepoznaná situácia“ začala pani riaditeľka. „V prvom momente – nebudem tvrdiť, že sme nezostali prekvapení – ale žiaden šok nenastal. Začali sme s online edukačnými aktivitami, ktoré sme prostredníctvom našej stránky sprostredkovali rodičom, aby sa pokračovalo v školskom vzdelávacom programe, ako sme to mali pôvodne naplánované. Bolo to síce na dobrovoľnej báze rodičov, ale štatistiky z webovej stránky nám ukázali, že väčšina sa do tohto procesu zapojila. Robili sme prezentácie prác detí, ktoré tvorili doma s rodičmi, a zverejňovali na stránke. Ukázalo sa, že ich táto činnosť motivovala a záujem ešte postupne narastal. Toto stálo na pedagogických zamestnancoch, nepedagogickí sa venovali zveľadovaniu školy. Počas mája sme vymaľovali priestory celej materskej školy. Potom sme ich spoločne – pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci – dávali do poriadku. Predtým sme sa venovali starostlivosti o dvor, záhradné políčka, kde pestujeme a staráme sa s deťmi počas bežného roka

o rôzne druhy zeleniny. Samozrejme, že v tejto situácii nám tu nerástla zelenina, ale utvorili sme namiesto toho kvetinové záhony, namaľovali obruby okolo nich. Ďalej sme zrenovovali oblúbenú preliezačku, Lucifuk.“ Keď sme sa prechádzali po priestranom školskom dvore, ktorý kompletne ošetrili sami – v iných rokoch to robili spolu s rodičmi detí počas jarnej brigády čo tentoraz zostalo na nich samých – pani riaditeľka mi ukázala namaľovaný malý autopark na leme detského pieskoviska, kde môžu deti jazdiť s autíčkami ako na regulárnej komunikácii s plnými i prerušovanými čiarami, priechodmi pre chodcov. Aj toto urobili pre deti v čase prerušenej prevádzky. V interiéri sponzorsky vybavili štyri triedy novými kobercami. Z rodičovských príspevkov zakúpili behúne do dvoch predškolských tried, postavila sa balančná dráha, ktorá bude slúžiť na rozvoj pohybových zručností detí. Sponzorsky získali do svojho školského dvora aj nové pružinové hojdačky. Majú tu aj štylizovaný čičmiansky domček na hranie pre deti, ktorý im venovala rodáčka z Vajnôr, ktorej deti navštevovali našu školu. Na elokované pracovisko v areáli základnej školy zakúpili nové kresliace stoly, záhradný domček na uloženie hračiek a ostatných potrebných vecí. Je vidieť, že počas nütenej i normálnej prestávky nezaháľali. V priestoroch cítim starostlivé ruky personálu, všetko vonia čistotou, priam novotou. Keď človek vstúpi do spálne, kde detičky odpočívajú, priam to láka sa ponoriť pod paplónik. Určite sa tu deti cítia príjemne a spokojne.

Riaditeľka materskej školy pani Andrea Vajdová.

Aj tu som sa stretol s veľmi uznanlivým ocenením starostlivosti vedenia Vajnôr. Pani riaditeľka bez náznaku komplimentu vyjadřila spokojnosť s tým, ako sa zriaďovateľ zaujíma o dianie v materskej škole a ako sa venuje riešeniu každého z problémov. „Nedávno tu bol pán starosta osobne, prislúbil nám dodanie termobrán na meranie teploty pri vstupe do budovy pre obidve školy, aby detičky ani rodičia pri vstupe nemuseli jednotlivo podstupovať meranie teploty. Podobne ako v základnej škole, aj my budeme môcť oveľa jednoduchšie vítať našich malých škôlkárov. Úrad zabezpečuje pre nás pre nás dezinfekčné prostriedky, ochranné pomôcky a všetko, čo potrebujeme v aktuálnej pandemickej situácii. Samozrejme, že vďaka patrí aj všetkým rodičom. Aj z ich príspevkov sme mohli zakúpiť viacero vecí potrebných na ochranu detí.“

Vajnorskí seniori na výlete

Text a snímka: Anna Bartošová, členka ZO JDS Vajnory

Základná organizácia Jednoty dôchodcov vo Vajnoroch uskutočnila poslednú júlovú nedeľu pre vajnorských seniorov plavbu po Dunaji výletnou loďou Harmónia z Bratislavy do Čilistova a späť.

Čilistov je časť Šamorína, nachádzajúca sa na brehu vodného diela Gabčíkovo. Je veľmi atraktívnou športovo - oddychovou zónou v okolí Bratislavy. Dunaj je krásna rieka s upravenými brehmi, novými stavbami, mnohými nádhernými zákutiami s množstvom rôznych druhov vzácných vtákov. Celá scenéria bola očarujúca.

Keď sme vystúpili z lode, privítala nás malá ZOO s rôznymi zvieratkami. Moja vnučka, ktorú som mala so sebou, bola nadšená, lebo si mohla pohladkať kamerunské kozičky, zajačiky, či iné zvieratká. Na brehu dunajského kanála sa nachádza malá piesková pláž prispôbena na slnenie a kúpanie. Po hrádzi pozdĺž Dunaja vedie cyklistická trasa.

Naobedovali sme sa v hoteli Kormorán. V blízkosti hotela nás upútal domček v štýle perníkovej chalúčky. Bola to cukráreň, tak sme si pochutnali na dobrej kávičke so zákuskom a išli sme sa poprechádzať v krásne upravenom parku s drevenými sochami a množstvom lavičiek na oddych. Park sa končil rozáriom s nádhernou rozkvitnutými ružami. Naberali sme silu a energiu z prírody, ktorá nás obklopovala. K tomu nám prišlo aj veľmi pekné počasie. Loďou sme sa zase vrátili späť do Bratislavy. Krajší darček k meniam som si ani nevedela predstaviť. Ďakujem.

Centrum radosti vo Vajnoroch

Text: Andrea Fačkovcová. **Snímky:** Petra Pomajbo

Mať svoje miesto, kde prežijete jedinečné okamihy svojho života, je túžbou mnohých z nás. A presne také miesto vytvorili dve úžasné mamy Petra Pomajbo a Andrea Fačkovcová v parku Pod Lipami v DK Vajnory.

FÉNIX – centrum radosti, je miesto plné lásky, pohody, hier a tvorivosti. Jednou zo špeciálnych ponúk centra je opatrovanie detí vo veku od 1,5 do 4 rokov. Malé deti tu majú vďaka programu „Fénix Mini“ možnosť rozvíjať svoje schopnosti aj fantáziu a pripraví sa tak prirodzene na vstup do sveta „veľkej škôlky“. V tomto inšpiratívnom priestore vám ponúkajú množstvo aktivít rôzneho druhu nielen pre deti, ale aj pre dospelých. Už počas jesennej se-

zóny začínajú v centre s bohatým programom. Pre tých menších je napríklad pripravený montekútik – Mama, uč ma, kurz angličtiny – Hocus Lotus, kreatívny kurz – Tvorivko, Škola intuície, pre deti a teen, dramatický krúžok, tanečná miniškôlka, narodeninové oslavy. Pre tých väčších sú pripravené rôzne zaujímavé workshopy, Kreatívne večery pre ženy, semináre o výchove a hľadaní detského potenciálu, rôzne poradne, aromaterapia, joga pre tehotné, obchodík Handmade-Fénix, atď. Je skvelé, čo všetko vás čaká a čo môžete v tomto priestore, ktorý vznikol pre radosť všetkých, nájsť.

Spoznať a dozvedieť sa viac o týchto aktivitách mali možnosť občania počas Dní otvorených dverí, ktoré sa konali od 7. 9. 2020 do 10. 9. 2020 priamo v centre alebo aj na facebookovom profile Fénix-centrum radosti. Ak naozaj túžite prežiť chvíle tam, kde vás srdečne prijímu, kde sa cítite príjemne a bezpečne, Fénix – centrum radosti takým miestom určite je.

Otázniky nad hádzanárskou prvou ligou 2020/2021

Text: Václav Fekete

Snímky: Miroslav Darnadi

Ako iste viete, hádzanári v minulej sezóne odohrali celú iba základnú časť súťaže. Nadstavbová časť o postup do extraligy skončila vzhľadom na koronavírus už po druhom kole. Stále, vzhľadom na meniace sa opatrenia vyplývajúce z druhej vlny vírusu, visia nad súťažou otázniky. Uvidíme, ako to dopadne.

Jeden otáznik vytvoril aj hádzanársky zväz s predstaviteľmi klubov. Skupina východ má málo družstiev, skupina západ ich má veľa. Doterajší model súťaže bol rozdelený na dve súbežné ligy. Pre sezónu 2020/2021 zväz ponúkol do diskusie dve možnosti – celoslovenskú prvú ligu a možnosť troch paralelných líg – jednu na východe a dve na západe. Nakoniec však väčšina klubov rozhodla o celoslovenskej lige. Po hlasovaní sa však niektorí zástupcovia vyjadrili, že musia „víťazný model“ konzultovať vo svojich výboroch, keďže takáto súťaž bude finančne podstatne náročnejšia. Zväz už síce urobil žrebovanie na sezónu, ale nie je istá účasť všetkých prihlásených. Súťaž začína víkendom 5. a 6. septembra. Konkrétny aktuálny rozpis možno nájsť na stránke hkvajnory a hádzanárskeho zväzu. Keďže nemáme vlastnú halu, informácia o domácich zápasoch bude zverejňovaná v týždni pred zápasom. Hracie dni sú sobota a nedeľa.

Akí noví a staronoví súperí nás čakajú? HK Košice „B“, HK Slovan Levoča, HK Kúpele Bojnice a Štart HC Smartpoint Malacky. Rozpis súťaže je uvedený v tabuľke. V jarnej časti budú odvety s výmenou domáceho prostredia. V máji bude nasledovať baráž o postup do extraligy, ktorú budú hrať prvé dve družstvá z našej súťaže s dvomi poslednými družstvami extraligy. Taká je predstava zväzu.

Nácvik herných situácií hádzanárov.

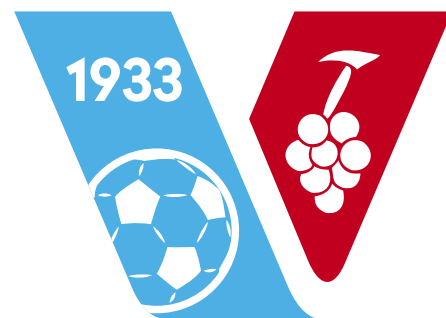
Naše tréningy „bežia“ v utorky a piatky na asfaltovom ihrisku vo Vajnoroch. Od septembra už budú v telocvični obchodného učilišťa Na pántoch. V tých istých dňoch v čase od 18,30 do 20,00 hod. Doteraz mal tréner Miro Darnadi k dispozícii 26 člený hráčsky káder. Do Malaciek sa vracia Adam Škoda. Do zostavy by mal pribudnúť ďalší hráč z Piešťan a vrátia sa aj 2 – 3 bývalí hráči. Asi ich motivovali naše výsledky z predchádzajúcej sezóny. Malo by byť z čoho skladať zostavu 16 hráčov na zápas. Treba riešiť ešte doplnenie funkcionárov potrebných k zápasom – zapisovateľa, časomerača, hlásateľa, vedúceho a zdravotné zabezpečenie. Žeby aj ďalších – na údržbu hracej plochy počas zápasu a roztlieskavačky?

Držme palce pri zápasoch a riešení otáznikov.

ROZPIS ZÁPASOV V „JESENEJ“ ČASTI

- 6. 9.: MHák Martin – HK Vajnory
- 13. 9.: HK Vajnory – HK Košice „B“
- 20. 9.: ŠKH Agrokarpáty Pezinok – HK Vajnory
- 27. 9.: HK Vajnory – HK Slovan Levoča
- 4. 10.: ŠK DAC Dunajská Streda – HK Vajnory
- 11. 10.: HK Vajnory – HC Tatran Stupava
- 18. 10.: HK Kúpele Bojnice – HK Vajnory
- 25. 10.: HK Vajnory – TJ Sokol Cífer
- 31. 10.: BHA Bratislava – HK Vajnory
- 15. 11.: HK Vajnory – TJ Strojár Malacky
- 17. 11.: Štart HC Smartpoint Malacky – HK Vajnory
- 29. 11.: HáO TJ Slovan Modra „B“ – HK Vajnory
- 5. 12.: HK Vajnory – MHák Martin

Život FK Vajnory

Prvý Afričan vo Vajnoroch – Prince Samuel.

Text: Richard Fekete
Snímky: Martin Gabura

Leto znamenalo už tradične mnoho vybavovania. Po jarnej pandemickej prestávke sme viacero vecí museli znovu naštartovať, aby sa tréneri mohli plnohodnotne venovať práci so svojimi zverencami, aby sa hráči mohli sústrediť na tréningy. Prípravu začínali družstvá klasicky postupne, od najstarších. Najprv teda muži, následne dorastenci, starší žiaci a tak ďalej. Aj o tom budú nasledujúce riadky.

MUŽI

Marcel Hulák, tréner seniorov, sa dočkal premiéry na lavičke Vajnor až po 7 mesiacoch od svojho nástupu do funkcie. Korona ho pustila do akcie až v prvom kole nového ročníka. To ale neznamená, že sa

od decembra nudil. Viedol zimnú prípravu, v čase prerušenia súťaží aktívne komunikoval s hráčmi a snažil sa ich motivovať k individuálnym tréningom, neskôr viedol improvizované tréningy bez kontaktov a potom samozrejme pomáhal funkcionárom vyskladať mužstvo pre ďalší ročník. Aj vďaka jeho práci sa podarilo viacerých hráčov prilákať a dobrými tréningami aj udržať. K tomu nám ešte stále vypomáhajú skúsené dlhoročné opory, ktoré síce nie sú k dispozícii pravidelne, ale keď máme menej hráčov, ochotne prídu.

Výsledky:

Vajnory – Svätý Jur 3:0
(naše góly: 2 Bodnar, 1 Jakubec)
Lamač – Vajnory 2:3
(naše góly: 2 Bodnar, 1 Jakubec)
Vajnory – Kostolište 0:3
Vajnory – Čunovo 0:1
Domino – Vajnory 1:1
(naše góly: K.Blanda)

Vajnory – Závod 2:0
(naše góly: 2 Belobrad)

Do sezóny sme vstúpili veľmi optimisticky. Po prvých 6 kolách sme mali 10 bodov. IV. liga bude v tomto ročníku pravdepodobne veľmi vyrovnaná a každý úspech bude veľmi cenný. 2 povzbudzujúce víťazstvá na úvod zariadil hlavne Ivan Bodnar. Jeden zo štyroch legionárov v našom kádri. Nie, nebojte sa, tak ako už odznelo vo Vajnorských novinkách dávnejšie, my sa určite nebudeme uberať smerom angažovania zahraničných „žoldnierov“. Na to nemáme prostriedky a už vôbec nie chuť. V tíme máme troch Ukrajincov. Michajlo Andreja (26 rokov) a Ivan Bodnar (22) v Bratislave pracujú a s mužstvom sú už dlhšie. Iba 17-ročný brankár Stanislav Mateleha žije na Slovensku už dlhšie, aj s rodinou, posledné roky dokonca vo Vajnoroch. Má za sebou pôsobenia v Interi aj Slovane a posilou je od leta. No a šikovný Nigérijčan Prince Samuel Inye-

Spokojný tréner Marcel Hulák.

ne (25) sa objavil taktiež v auguste. Potrebuje hrať, časom sa chce posunúť do vyššej súťaže. Jeho prepojenie na klub je ale pevnejšie, keďže sa priženil do rodiny nášho hráča Lukáša Zemana. Veríme, že si k cudzincom v našom drese fanúšikovia vytvoria rýchlo vzťah a budú ich brať za svojich.

DORAST PO DVOCH ROKOCH

Naposledy nás plnohodnotne reprezentoval dorastenecký tím v sezóne 2017/18. Pri mužstve bol vtedy tréner Rado Kováč a viedol viacerých talentovaných odchovancov (bratia Kulovci, Samo Sadloň a iní), ktorí síce momentálne futbal nehrávajú, ale veríme, že sa k nemu u nás časom vrátia. Tak ako Maťo Meško či Oliver Depeš. Poskladať u nás dorast nie je jednoduché. Keď deti začnú chodiť na stredné školy, majú viac učenia, cestovania, záujmov. V ročníku 17/18 sme mali dosť hráčov len vďaka spolupráci so Svätým Jurom, z ktorého stabilne chodili traja futbalisti. Dôkazom problémov v tejto kategórii bolo aj nasledujúce leto 2018, keď sme sa snažili zlepšiť družstvo opäť, ale nedokázali sme pritiahnúť viac mladíkov a v kabíne nebola ani správna „chémia“. Tím sa rýchlo rozpadol a zo súťaže sme ho odhlásili. V tejto sezóne sa zatiaľ spoliehame výlučne na vlastné zdroje. 16 chlapcov (ročníky 2004, 2005 a 2006) sa pod vedením trénera Roba Vajdu musí popasovať so staršími súpermi a väčšou záťažou. V klube všetci veríme, že sa im to podarí a budú sa postupne zlepšovať vo všetkých činnostiach. Domáce zápasy budú hrať dorastenci v úradnom hracom čase v sobotu. Veľkou vzpruhou bolo víťazstvo v Modre hneď v 2. kole. Naši

v 2. polčase otočili z 0:1 na 3:1 po góloch Matúša Dúbravku, Lukáša Malovca a Sama Galbavého.

ŽIACI A PRÍPRAVKY

Koncom prázdnin začali hrať svoje zápasy aj oba žiacke tímy (U13 a U15) a tri prípravky. Podarilo sa nám naplniť všetky tieto kategórie a výhľadovo možno budeme mať ešte viac ako 6 mládežníckych družstiev. Vďaka nášmu prístupu a myšlienkam, ktoré v klube presadzujeme, nám počty hráčov v jednotlivých tímoch rastú. Výsledky

nie sú v týchto kategóriách to najpodstatnejšie. Ide o postupné napredovanie a pokrok detí. Je potrebné ich chváliť za snahu a nové veci, ktoré sa naučia s loptou. Všetko sa naučia na tréningoch pod dohľadom trénerov, s ktorými taktiež intenzívne komunikujeme. Šéftrener Rado Kováč pre nich vypracoval obsiahlu koncepciu, podľa ktorej budú pracovať a vďaka tomu bude ich práca na seba nadväzovať. Podobný materiál (cez 30 strán) je v takých kluboch ako je ten náš absolútne nevídaná záležitosť. Koncepčne koordinovať prácu všetkých v klube je náš veľký cieľ. Ďalším je nalákať k nám aj najmenších (ročníky 2013 a 2014) do predprípravky, ktorá sa stretáva dvakrát do týždňa a ešte nehráva zápasy. Vďaka náboru, ktorý sme zorganizovali 7.septembra, budeme mať dosť detí aj v tejto skupine. Počet detí v FK Vajnory už momentálne prekračuje hranicu 150!

„SPÁJAME VAJNORY“ POKRAČUJE

Aj v tejto sezóne pokračuje unikátny projekt členstva v FK Vajnory. Môže sa doňho zapojiť každý, kto chce podporiť klub (30 eur na sezónu), za čo získa rôzne benefity. FK zvýhodňuje členov pri každej akcii, ktorú organizuje. Zároveň im ponúka zľavy v sieti predajní vo Vajnoroch. Stačí nás osloviť mailom na adrese fkvajnory@fkvajnory.sk. Podrobnosti o projekte „Spájame Vajnory“, ale aj podrobné vyžrebovanie, presné dátumy a časy stretnutí, i všetky ďalšie informácie, nájdete na našej stránke www.fkvajnory.sk.

Príďte povzbudiť naše tímy. Tešíme sa na vašu návštevu.

Obranca Matej Vanko.

Vajnorská omalovánka

CENNÍK INZERCIE

ROZMERY		CENA V EUR	
		bez DPH	s DPH
a)	1 strana: 21 x 29,7 cm	440,00	528,00
b)	1/2 strany: 13 x 19 cm	260,00	312,00
c)	1/4 strany: 9 x 13 cm	140,00	168,00
d)	1/8 strany: 6 x 9 cm	90,00	108,00
e)	1/16 strany: 4,5 x 6 cm	60,00	72,00
f)	cena plošného inzerátu atypických rozmerov (za 1 cm ²)	1,40	1,68
g)	Komerčná riadková inzercia (predám, kúpim, služby a pod.) za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo)	0,75	0,90
Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnorských novinkách			
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10%; 5 a viackrát za sebou = zľava 20 %			

Ďakujeme, že nosením rúška chránite seba a ľudí vo svojom okolí

Používajte rúško, šatku, šál, prípadne inú ochranu tváre

KONTAKTY

› **NÁRODNÉ CENTRUM ZDRAVOTNÍCKYCH INFORMÁCIÍ**
Telefón: *0123 alebo 0800 221 234
e-mail: novykoronavirus@uvzs.sk

DÔLEŽITÉ LINKY

› **ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA**
www.uvzs.sk
› **KORONAVÍRUS NA SLOVENSKU COVID-19**
www.korona.gov.sk

Vajnory

Harmonogram zberu triedeného odpadu z rodinných domov 2020

August

P	U	S	Š	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

September

P	U	S	Š	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Október

P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

November

P	U	S	Š	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

December

P	U	S	Š	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Zóna A

Baničova, Dorastenecká, Jačmenná, Kataríny Brúderovej, Koncová, Koniarkova, Kratiny, Na doline, Nad jazierkom, Nad Váľkom, Nemecká dolina, Ochoťnícka, Osloboditeľská, Pod lipami, Pod Váľkom, Pri pastierni, Pri Struhe, Roľnícka, Rybníčná, Skuteckého, Šaldova, Šutráková, Za farou, Zátareckého

Zóna B

Bagrovisko, Buzalkova, Čierny chodník, Hospodárska, Kúkoľová, Na jarku, Pod krížom, Pračanská, Pri mlyne, Pri nadjazde, Pri starom letisku, Pri šanci, Príjazdová, Šachorová, Šinkovské, Široká, Šuty, Tibenského, Tomanova, Uhliská, Vajnorské jazerá, Veľké Štepnice, Za humnami, Za mlynom, Zbrody

www.bratislava.sk
www.olo.sk
www.naturpack.sk

Kontakt:
02/50 110 111
zakazka@olo.sk

PRACOVNÍCI HOSPODÁRSKEJ SPRÁVY SÚ DENNODENNE V TERÉNE

